

Sinodsko savjetovanje u župama Varaždinske biskupije

Priručnik
za župnike i župne koordinate

Sinodsko savjetovanje u župama Varaždinske biskupije

Korizma 2022.

Za sinodalnu Crkvu

zajedništvo | sudjelovanje | poslanje

Izdaje

Varaždinska biskupija
Biskupijsko povjerenstvo za sinodski hod
Pavlinska 4, p. p. 28
HR – 42 000 Varaždin
www.biskupija-varazdinska.hr

Lektura

Danijela Koren

Grafičko oblikovanje i priprava za tisak

Robert Ivančan

Tisak

Grafika Markulin, Lukavec

Sadržaj

Uvodna riječ.....4

Uvodne napomene.....6

Prvo sinodsko savjetovanje.....8

Drugo sinodsko savjetovanje.....27

Treće sinodsko savjetovanje.....40

„Napunite posude vodom!“ (Iv 2, 7)

Poštovani svećenici i đakoni!

Cijenjene koordinatorice i koordinatori za sinodski hod!

Draga braćo i sestre na Putu!

U listopadu prošle godine zakoračili smo s čitavim Božjim narodom na put otkrivanja Božje volje za naše zajednice, župe, Biskupiju, čitavu Crkvu. Papa Franjo krenuo je sa sveopćom Crkvom na put sinode pod naslovom „Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo – sudjelovanje – poslanje“. Najavio je da će sljedeća opća skupština Biskupske sinode razmatrati nad pitanjem sinodalnosti Crkve te je pozvao sve vjernike da daju svoj doprinos molitvom, razmatranjem Božje riječi te osluškivanjem i razlučivanjem. Prihvatili smo poticaj pape Franje i započeli sinodski hod u našoj Varaždinskoj biskupiji, otvorivši ga euharistijskim slavljem u našoj katedrali 17. listopada 2021. godine kojim je predsjedao naš varaždinski biskup Bože Radoš. U tom hodu želimo promišljati vlastitu crkvenu, vjerničku i životnu stvarnost i vidjeti gdje se kao vjernici nalazimo; jesmo li razumjeli Evanđelje i odgovorili Mu životnim opredjeljenjem i svjedočkim životom? Pozvani smo svi dati svoj glas, mišljenje, prijedlog, zapažanje, kritiku o vlastitoj crkvenoj stvarnosti.

Temeljno poslanje Crkve jest naviještanje Evanđelja, to je poziv svih vjernika, bez obzira na stalež, dob, spol ili neku drugu razliku. Pitamo se, stoga, u ovom sinodskom hodu: **Kako danas svatko od nas i jedni s drugima ostvarujemo to poslanje?** te: **Što bismo trebali učiniti u sadašnjem trenutku da bismo u tome rasli i dalje ostvarivali to poslanje? Na što nas Duh Sveti potiče?**

U traženju odgovora na ta pitanja, osobito za naše župne zajednice i našu Biskupiju, molimo pomoć Duha Svetoga, kome upravljamo već dobro nam poznatu molitvu „Stojimo pred tobom, Duše Sveti“. Otvaramo se djelovanju Božje riječi koja je svjetiljka našim nogama i svjetlo na putu života (usp. Ps 119, 115) te pokrećemo susrete u našim zajednicama, prvenstveno župama. Susreti u našim župama događat će se tijekom korizmenog vremena, koje nam se približava. Upravo ćete vi, cijenjени župnici, drage koordinatorice i koordinatori, biti važni u organizaciji, pokretanju i ostvarivanju sinodskih susreta u svojim župama.

Vjerujem da se pitate što je sinoda, sinodska savjetovanja, razlučivanje. Možda nekome kroz srce prolaze pitanja: što trebam raditi, koje su moje obveze, kako ću to ostvariti, što će od svega toga biti, u što smo se 'uvalili'. Želio bih da iza sebe ostavimo strahove i da se povjerimo vodstvu Duha Božjega koji će nam pomoći da činimo ono na što smo pozvani. Na početku sam istaknuo Isusove riječi iz Kane Galilejske: „Napunite posude vodom!“ (Iv 2, 7) Budući da je na svadbi Marija primijetila da je nestalo vina, Isusu je nenametljivo dala do znanja o problematičnoj situaciji, a poslužiteljima je ostavila jednostavnu i jasnu poruku: „Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2, 5) Isus je zatražio od poslužitelja da šest kamenih posuda za čišćenje napune vodom. Zadao im je jednostavan zadatak. Tražio je ono što mogu učiniti, nije tražio nemoguće. Ali – želio je njihovu suradnju, uključenost, spremnost, otvorenost, slušanje, služenje, prihvaćanje – da bi tu vodu pretvorio u vino. Zadaća naš, članova Biskupijskog povjerenstva za sinodski hod, župnika, župnih koordinatora i drugih koji će sudjelovati u organizaciji i ostvarenju sinodskog procesa, je *napuniti posude vodom*. Zadaća nam je činiti ono što

možemo činiti – s povjerenjem u Isusa, otvorena uma i spremna srca, vjerujući da će se On – Gospodin i Učitelj – poslužiti našim radom i zauzimanjem da vodu pretvori u vino – da naše vrijeme, rad, susrete i napore ugradi u obnovu Crkve i naših zajednica, da naša neznatna nastojanja preobrazi u dar Crkvi i svijetu za život u ljubavi i radosti. Posluš Kristu poslužitelja bio je put koji je doveo do čuda. Svojom spremnošću da slušaju Isusa poslužitelji su sudjelovali u Isusovom čudu. Napuniti posude vodom – do vrha – znači dati najbolje od sebe – dati svoju neznatnost, ograničenost, krhkost koju Isus može iskoristiti, preobraziti i uzvisiti – dati smisao, staviti na pravo mjesto, po njima se proslaviti.

Kako bismo se pripremili za ovogodišnju korizmu i sinodska savjetovanja u župama koja ćete organizirati sa svojim župnicima, stavljamo vam na srce dva temeljna dokumenta Generalnog tajništva Biskupske sinode za provedbu biskupijske razine sinodskog hoda: *Vademecum* i *Pripremni dokument*. Potrebno ih je iščitati, čitati i pomoću njih upoznati se s nakanom i smjerom sinodskog hoda.

Vodeći se smjernicama *Vademecum* i *Pripremnog dokumenta*, nastao je i ovaj priručnik s materijalima za sinodska savjetovanja u župnim zajednicama. U njemu ćete naći razrađena tri sinodska savjetovanja (susreta). U svojoj ćete župi odrediti tri termina kada će se ti susreti održati. Važni momenti tih susreta su molitva, susret s Božjom riječju i promišljanje o određenim temama odnosno rasprave u manjim skupinama.

Vjerujemo da će svaki naš mali doprinos biti na korist Crkve i spasenje svih ljudi.

Želimo vam plodonosan hod „za izgrađivanje Tijela Kristova“ (Ef 4, 12)!

U Varaždinu 10. veljače 2022., na blagdan blaženog Alojzija Stepinca,
suzaštitnika Varaždinske biskupije

Biskupijsko povjerenstvo za sinodski hod

Sinodski hod u Biskupiji, odnosno župnoj zajednici, pokušajmo doživjeti kao nešto potrebno i željeno, kao priliku i dar, a ne tek nametnutu obvezu, sadržaj koji moramo odraditi i o kojem se treba pisati, trenutak u kojem mogu ostaviti dobar dojam pred drugima. Sinodski susreti (savjetovanja) prilika su za duhovno osvježanje vjernika i zajednica, pomoć svećenicima i pastoralnim djelatnicima u otkrivanju novih putova u evangelizacijskom radu, nadahnuće za novi početak, ideje, projekte, pothvate, pokrete, strujanje...

Uvodne napomene

Mjesto održavanja susreta: župna dvorana i(li) župna crkva

Župna dvorana može biti prikladno mjesto gdje će se vjernici osjećati opuštenijima, a budući da je to dio pastoralnog prostora, moguće je ostvariti sabranost, zajedništvo i interakciju. U dvorani će se napraviti raspored stolaca kao za predavanje, s prolazom u sredini. Ako zbog tehničkih ili drugih poteškoća to nije moguće ostvariti, prostor za susret bit će crkva.

Vrijeme: tri susreta tijekom korizme

trajanje susreta – oko dva sata (subota ili neki drugi dan kada se vjernici mogu okupiti)

Ciljevi:

→ okupiti što veći mogući broj župljana (koji žele sudjelovati)

Postoji mnogo onih koji još nisu čuli o sinodskom hodu, sinodi, a trebamo ih, vjerujem(o) da bi ih „stvar“ zanimala. Moramo se potruditi doći do njih, ponovno uvesti u krilo župne zajednice, učiniti ih bližima, angažiranim, aktivnijima. Nije važno žele li oni sudjelovati, važnije je da mi želimo i nastojimo doći do njih i čuti ih.

→ upoznati vjernike s ciljevima sinode i načinom rada

Koordinator mora sâm „proživati“ stvar, upoznati se s njom da bi je mogao drugima predstaviti. Za upoznavanje teme i građe potrebno je proći kroz Pripremni dokument i Vademecum čiji je izdavač Generalno tajništvo Biskupske sinode.

→ dati poticaj za razmišljanje i sudjelovanje u sinodskim savjetovanjima

Vjernike, okupljene na prvo sinodsko savjetovanje, treba upoznati s temom, zainteresirati ih i dati im poticaj za promišljanje o zadanim temama i uputiti ih u svrhu sinodskih susreta. Drugi i treći susret imat će naglasak na raspravama u manjim skupinama o zadanim temama.

→ iskoristiti priliku za okupljanje ljudi, susrete i zbližavanje vjernika

Ljudi su se međusobno udaljili, a trenutačna pandemija još više pogoduje tome. Prilika je da u trenutačnim okolnostima učinimo što možemo kako bismo okupili ljude u župi (a da razlog nije nedjeljna sveta misa, priprava za sakramente, slavlje sakramenta ili smrtni slučaj). Prilika je da vjernici sami iznesu ideje ili iniciraju početne korake nečega novog u župnom pastoralu. Ne treba zanemariti stanku za kavu i neformalni susret.

→ pokrenuti novo ozračje među vjernicima i potaknuti ih na angažirano sudjelovanje u životu župne zajednice (Crkve)

Prilika je da vjernici sami iznesu ideje ili iniciraju početne korake nečeg novog u župnom pastoralu te da se osjete Crkvom, udovima Crkve, članovima Crkve.

→ dobiti povratnu informaciju vjernika o sebi samima, Crkvi, župnoj zajednici

Drugi dio prvog susreta bit će susret s konkretnim pitanjima koje postavlja sinoda. Drugi i treći susret obradit će nekoliko tema koje produbljuju temeljno pitanje sinodskog hoda.

Sudionici – Tko? Kako do njih?

Sudjelovati mogu svi župljani. Župnik će u nedjelju na svetoj misi pozvati sve župljane da sudjeluju. Potrebno je također koristiti se i drugim sredstvima pozivanja; kao što su župni listić, župna internetska stranica, župna Facebook stranica, SMS poruke, e-mail... Poseban poziv župnik i župni koordinator mogu uputiti članovima ŽPV-a, ŽEV-a, članovima zborova, ministrantske skupine, molitvenih zajednica, obiteljske zajednice, župnog Caritasa, čitačima, animatorima, članovima drugih živih vjerskih krugova, roditeljima prvopričesnika i krizmanika, zauzetim vjernicima laicima, vjernicima koji su svakodnevno ili češće na misnim slavljinama, onima koji se skrovitim doprinosom ugrađuju u život župne zajednice, onima koji rijetko dolaze u crkvu... Pošaljite im SMS, e-mail, pismo... Ne zaboravite mlade. Jako je važan osobni poziv svakomu koga susretete: „Dođite u subotu na sinodski susret! I vi ste pozvani! Očekujemo vas!“

- Prvo sinodsko savjetovanje -

Susret u župi za sve župljane

Sudionici – dužnosti

- župnik – predvodi molitvu, uvodi sudionike u susret, predstavlja koordinatora i župni tim, naviješta i tumači riječ Božju, zaključuje susret, priprema susret s koordinатором
- koordinator – priprema susret sa župnikom, predstavlja smjer i načela sinodskog hoda, usmjerava tijekom susreta, daje potrebne informacije
- skupina pjevača – predvodi pjevanje na susretu
- obitelj – unosi Evanđelistar sa svijećama
- župni tim – surađuje s koordinатором u pripremanju i održavanju susreta, priprema okrepu za sudionike

Materijali

- stol za predsjedanje, laptop i projektor, razglas, stolci za sudionike
- Evanđelistar i svijeće, stalak za Evanđelistar
- instrumenti za sviranje i note/tekstovi za pjevanje
- radni materijali sinodskog povjerenstva, olovke i listovi za pisanje
- okrepa za sudionike

Osnovne informacije o susretu

Prvi susret sinodskog savjetovanja temeljit će se na zajedničkoj molitvi, razmatranju riječi Božje, osobnom svjedočanstvu vjere, upoznavanju sinodskog procesa i uvođenju u sinodski proces u župnoj zajednici. Prvi susret zapravo je uvod za sve ostale susrete, bilo na cjelokupnoj župnoj razini, bilo za pojedine skupine unutar župne zajednice. Preporučujemo da se taj susret održi u većoj župnoj dvorani koja može primiti veći broj ljudi. Ako to nije moguće ostvariti, neka se koristi prostor župne crkve.

Neke smjernice za oblikovanje susreta

U župnoj dvorani potrebno je pripremiti sjedeća mjesta za sve sudionike. Pozvani smo pridržavati se epidemioloških mjera (maska, distanca, dezinfekcija). U datoj situaciji učinimo što možemo da zaštitimo jedni druge. Pripremite stol na istaknutom mjestu za predsjedanje. Na zidu dvorane ili na stolu neka bude raspelo, a može se izložiti prikladna slika Blažene Djevice Marije (ona je Majka Crkve, okupljala je Isusove učenike u dvorani Posljednje večere). Pripremite mjesto s kojeg će se naviještati Riječ Božja, izreći svjedočanstvo, pozdravna riječ i upute. Tijekom molitvenog dijela unijet će se Evanđelistar u dvoranu u kojoj će susret biti. Treba pripremiti mjesto na kojem će se nakon navještaja Božje riječi odložiti Evande-

listar. To može biti stolić ili stalak na vidljivom mjestu. Za projekcije će vam biti potreban laptop i projektor (platno za projekciju). Pripremite pribor za pisanje i radne materijale biskupijskoga sinodskog povjerenstva. Susret predviđa stanku za neformalno druženje i razgovor uz kavu. Ne zanemarite i taj sastavni dio sinodskih susreta te pripremite mjesto za okrepu sudionika.

TIJEK SUSRETA

PRVI DIO

OKUPLJANJE

Vjernici koji se okupljaju na susret dolaze u župnu dvoranu ili crkvu. Tijekom okupljanja u pozadini se može reproducirati duhovna glazba. Na poveznicama nudimo nekoliko pjesama koje možete iskoristiti za tu priliku.

DUHOVNA GLAZBA: PRILOZI

- Božja pobjeda
<https://www.youtube.com/watch?v=xI0pjTd69uI&list=PL0QKeNXpX1WBeUmnV-9V6aZbbxacYyDUI>
- fra Marin Karačić
<https://www.youtube.com/c/MarinKaracic/videos>
- razna duhovna glazba
https://www.youtube.com/watch?v=4FtwZWvXF_I&list=PL-c5scd_SPDPXcmNB3ol2LUkJGy8fd4aZ&index=40

UVODNA PJESMA

Kad se vjernici okupe na susret, započnite zajedničkom pjesmom. Uključite članove zbora, glazbeni sastav koji svira u župi ili ljude koji su prije bili aktivni u tom dijelu života župne zajednice. Prilika je da se opet okupe. Preporučuje se pjesma koju zna pjevati više sudionika ili koja će ih oraspoložiti za sudjelovanje.

Prijedlozi

- Od sva se četiri vjetra – 1. kitica (PGPN 226)
(<https://www.youtube.com/watch?v=ObKuDE7Psuo>)
- O da bude radost među nama (PGPN 260)
(<https://www.youtube.com/watch?v=PLErxsv1KVE>)

→ Postojani – Himna SHKM u Varaždinu (<https://www.scribd.com/document/348984158/postojani>)

(<https://www.youtube.com/watch?v=kYXMHQD9vvc>)

→ neka druga pjesma

MOLITVENI POČETAK

Župnik: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga!

Narod: Amen!

Župnik: Milost Gospodina našega Isusa Krista, ljubav Boga Oca i zajedništvo Duha, koji usmjerava naše korake, sa svima vama!

Narod: I s duhom tvojim!

Župnik se obrati okupljenim vjernicima ovim ili sličnim riječima.

Župnik: Drage sestre i braćo!

Nakon Isusove smrti prestrašeni učenici sakrili su se u dvoranu Posljednje večere, misleći kako je njegovom smrću završilo sve što su od Isusa čuli, vidjeli i doživjeli. No k njima dolazi Uskrsli Gospodin. Svojom smrću i uskrsnućem On započinje novo razdoblje povijesti čovječanstva i otkriva da se njegovo poslanje i prisutnost u svijetu nastavljaju. Zato svojim učenicima daje zadaću da budu navjestitelji Radosne vijesti i da krste sve narode. Potom im šalje obećanog Duha koji ih čini njegovim narodom i znakom njegove prisutnosti u svijetu te ih oprema za svoje poslanje.

Danas, kada smo okupljeni u ovoj (euharistijskoj) dvorani kao njegovi učenici, vjerujući da Uskrsli Gospodin i nama povjerava svoje poslanje, zazovimo pomoć Njegovoga Duha – da budemo otvoreni njegovu vodstvu i djelovanju, da čujemo njegove poticaje i zauzetim djelovanjem na njih odgovorimo.

Predlaže se otpjevati Himan ili Posljednicu ili neku drugu pjesmu Duhu Svetom. Svi stoje i pjevaju.

*Potom se izmoli molitva za sinodu **Stojimo pred tobom, Duše Sveti**. Zaključi se znakom križa.*

UVOD I PREDSTAVLJANJE TEME

Uvodna riječ župnika. Najprije pozdravlja sve okupljene, a potom uvede u susret i kaže razlog okupljanja. Uvede nazočne u temu sinode, tj. sinodskog hoda. Može se poslužiti ovim tekstom.

Draga braćo i sestre, dragi župljani! Najprije vas sve srdačno pozdravljam i zahvaljujem vam na vašem odazivu na prvi susret, tzv. **sinodsko savjetovanje** u sklopu sinodskog hoda u našoj župnoj zajednici i našoj Varaždinskoj biskupiji.

Vjerujem da se u svima vama javlja pokoje pitanje: O čemu se ovdje radi? Zašto smo ovdje? Što trebamo činiti? Ili pak pokoji strah: Nadam se da mene neće ništa pitati. Samo da ja ne moram ništa govoriti. Ima drugih koji će se bolje izraziti i dati bolje odgovore na pitanja.

Ovdje smo jer nas je **Gospodin pozvao**. Svatko od nas dobio je taj poziv preko nekoga: koordinatora, prijatelja, susjeda, poznanika, zborovođe, voditelja Caritasa ili nekog drugog. Ali Gospodin nas je i danas okupio ovdje u snazi svoga Duha da bismo zajedno otkrivali kakva smo Crkva, kakvi smo vjernici, gdje smo u ovome svijetu, kako obavljamo svoje poslanje kao Crkva – **na koje nas korake Duh Sveti potiče da bismo zajedno rasli, da bismo bili Isusovi učenici, da bismo izvršili svoje poslanje u današnjem svijetu.**

Hod na koji smo krenuli zove se sinodski hod. Papa Franjo pozvao nas je na sudjelovanje u tom sinodskom hodu. Što je to sinoda i kako se mi kao vjernici jedne župne zajednice njoj pridružujemo?

Što znači sinoda? Sinoda je grčka riječ koja od drevnih početaka Crkve označava njezinu narav. Odgovara na pitanje tko je i kakva je Crkva. Riječ „sinoda“ u slobodnom bi prijevodu značila *zajednički hod, zajedničko hodanje*. Dakle, Crkva je zajednica na putu, zajednica u hodu.

A što je onda sinodalnost? Sinodalnost je narav Crkve, način kako Crkva živi i obavlja svoje poslanje u svijetu – kako naviješta Evanđelje. Kako? Hodeći, putujući – svijetom i vremenom.

Na razini sveopće Crkve postoji jedno crkveno savjetodavno tijelo koje svakih nekoliko godina okuplja biskupe iz različitih dijelova svijeta, a zove se **Biskupska sinoda**. Kad se skupe na opću skupštinu Sinode, zajedno promišljaju o nekoj temi važnoj za Crkvu i društvo. Biskupi su predstavnici svojih crkvenih zajednica i na Sinodi su njihov glas.

Sljedeće godine (2023.) u listopadu će se održati opća skupština Biskupske sinode o temi *sinodalnosti Crkve*. Papina je želja da se **svi vjernici, klerici i laici**, ali i oni koji to nisu, **uključite u pripremu te sinode**. Zato je papa pozvao cijelu Crkvu na sinodski hod pod nazivom „**Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo – sudjelovanje – poslanje**“. Da bi se taj proces zajedničkog hoda, susreta, dijaloga, međusobnog slušanja, duhovnog razlučivanja (jednostavnije rečeno, sinodalni hod) mogao ostvariti što kvalitetnije i uspješnije, podijeljen je u tri etape: biskupijsku, kontinentalnu i sveopću (univerzalnu).

Prva etapa toga puta događa se u svim biskupijama. Svaka biskupija pozvana je priključiti se tom hodu. Prema odluci našega varaždinskog biskupa Bože Radoša osnovano je biskupijsko povjerenstvo za sinodski hod sa zadatkom da oblikuje smjer i način toga hoda.

Tijekom ove korizme u svim župama naše biskupije održavat će se sinodski susreti, tzv. **sinodska savjetovanja** na koja su pozvani svi vjernici. Na tim savjetovanjima kroz molitvu, slušanje i razmatranje Božje riječi, razgovore, razmjenu mišljenja i iskustava, svatko od vjernika dat će doprinos u traženju odgovora na pitanje o trenutačnom stanju u kojem se mi, Crkva, nalazimo.

Cilj ovoga hoda, ovih susreta i savjetovanja nije tek prikupiti informacije i napraviti statistike, već i **prepoznati da smo braća i sestre jedni pokraj drugih**, da smo **pozvani vjeru zajedno živjeti i naviještati drugima**. **Slušat** ćemo **jedni druge** i **osluškivat** ćemo **Duha Svetoga** koji se nama služi kako bismo pomogli Crkvi tražiti i pronaći smjer kojim bi trebala ići.

Župnik može predstaviti koordinatora i župni tim.

Za organizaciju tog sinodskog hoda u našim župama trebao sam izabrati jednu osobu da bude **župni koordinator** za sinodski hod. Župni koordinator u našoj župi bit će, a u ostvarenju ovih susreta pomoći će mu članovi župnog tima: Njima predajem riječ.

Koordinator nastavlja.

Naša je zadaća provesti sinodska savjetovanja u našoj župi, usmjeravati susrete i rasprave, pisanim putem pratiti, prikupiti mišljenja, iskustva i prijedloge te na prikladan način izraditi zapisnik svakog savjetovanja, odnosno susreta.

Dakle, **sinoda** je **zajedničko hodaње, zajednički put**. Dobro je prisjetiti se da je Isus često bio na putu, uz put je susretao ljude, slušao ih i s njima razgovarao, zaustavljao se i ulazio u njihove živote, pozvao ih da ga slijede i uključivao ih u svoje putovanje.

Isus je za sebe rekao „**Ja sam Put** i Istina i Život“, ja sam Put po kojem se dolazi k Ocu. A prvi kršćani nisu se odmah nazivali kršćanima, nego su se smatrali „**učenici Puta**“. Kršćani su zajednica na putu, vjernici koji zajedno hode Isusovim putem prema Božjem kraljevstvu. Zato i kažemo da smo mi **putujuća Crkva**.

Stoga, **svrha je ove sinode** pružiti priliku cjelokupnom Božjem narodu, svakom vjerniku, svakome od NAS i svima zajedno: promišljati kako dalje kročiti kao vjernici, Crkva, kako biti više sinodalna Crkva, više zajednička.

Tri su pojma u naslovu sinodskog hoda: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje. To su tri vitalne dimenzije Crkve – tri stupa na kojima stoji jedna sinodalna Crkva. One su međusobno povezane i upućene jedna na drugu. Crkva je **zajednica** Isusa Krista, od kojega je primila **poslanje** (naviještati Evanđelje, spasenje duša), na kojemu **sudjeluju** svi vjernici.

Pitanje koje nam papa/sinoda postavlja:

Kako danas živimo taj zajednički hod u Crkvi? Na koje nas korake poziva Duh Sveti da bismo rasli kao sinodalna Crkva i zajedno naviještali Evanđelje?

Jesmo li spremni i otvoreni živjeti ono što jesmo, jesmo li spremni živjeti svoje poslanje?

Možemo i ovako to izreći: poznajemo li Evanđelje, živimo li Evanđelje, navješćujemo li Evanđelje? Tko? Svi mi vjernici!

Kako će izgledati sinodalni hod u župi?

Današnji susret započeli smo zajedničkom pjesmom i molitvom. Na ovom susretu želimo se upoznati sa sinodskim hodom i krenuti na to putovanje. Nakon uvodne riječi i predstavljanja, slušat ćemo Božju riječ, koja će biti polazište našeg osluškivanja, razmišljanja i razgovora, našega razlučivanja. Potom će slijediti jedno svjedočanstvo osobne vjere i života u Crkvi kao poticaj svima nama za promišljanje. Zatim ćemo napraviti stanku. U drugom dijelu susrest ćemo se s određenim temama, pitanjima i svatko će samostalno pokušati dati neke odgovore, ocjene, promišljanja o vjeri i životu Crkve.

Sljedeća dva susreta bit će malo drugačija. Uz molitvu, slušanje i tumačenje Božje riječi, slijedit će predstavljanje teme susreta, razgovor u manjim skupinama, dijeljenje

mišljenja i iskustava te zajednička rasprava i zaključna molitva. Danas nisu došli svi koji su mogli doći, pozovite ih da se pridruže sljedećim susretima.

Načela našeg sinodskog hoda. U našim susretima trebamo stvoriti ozračje zajedništva, iskrenosti i otvorenosti.

- 1. *Tko je pozvan sudjelovati?*** Svi kršteni, i oni koji to nisu. Nitko ne smije biti isključen. Oni koji su redovito u crkvi, oni koji povremeno, rijetko ili nikad ne dolaze. Oni koji su uključeni u život župne zajednice, oni koji su se udaljili, koji se osjećaju odbačenima i neshvaćenima.
- 2. *Sinodski hod je duhovan proces.*** Naš proces temelji se na slušanju. Slušamo Božju riječ. Ona je polazište našega razmišljanja, razgovora, hoda. A slušat ćemo i jedni druge da bismo čuli Duha Svetoga koji nas želi usmjeriti.
- 3. *Smisao slušanja je razlučivanje.*** Razlučivanje je traženje Božje volje, proces prepoznavanja što Bog od nas traži, želi, kamo nas šalje. Kako ćemo razlučivati? Kako ćemo otkrivati što nam Bog želi reći? Molitvom, sudjelovanjem, razgovorom, obraćanjem pozornosti na vlastite nutarnje sklonosti, slušanjem i razgovorom s drugima na iskren, sadržajan i otvoren način.

Načini sudjelovanja. Smjernice koje će nam pomoći da nam susreti budu uspješniji, kvalitetniji, svrsishodniji...

1. Izdvojiti vrijeme i biti s drugima.
2. Poniznost u slušanju – hrabrost u govorenju. *Svatko ima pravo da ga se čuje, svatko ima pravo govoriti. Nije cilj uvjeravati druge, koliko prihvaćati onoga koji govori.*
3. Otvorenost za obraćenje i promjenu. *Dijalog nas vodi do novine. Pozvani smo se odreći stavova samodopadnosti i udobnosti. Treba biti spreman mijenjati svoje mišljenje.*
4. Vjera u Boga koji djeluje. *Razlučivanje se temelji na vjeri da Bog djeluje u svijetu i spremnosti slušanja na što nas Duh Božji potiče.*
5. Oprez. *Mogu nas opterećivati već pripremljeni odgovori, unaprijed oblikovani sudovi, naše slabosti i sklonosti grijehu. Zato treba otvoriti srce i očistiti um od predrasuda i stereotipa.*
6. Crkva je Tijelo Kristovo, svi smo mi Crkva. *Trebamo pobijediti bolest klerikalizma. Potrebno je da pastiri znaju slušati stado koje im je povjereno, a vjernici svoje pastire.*
7. Graditi mostove. *Trebamo premostiti zidove koji nas često razdvajaju – dob, spol, bogatstvo, razna umijeća, različiti stupnjevi obrazovanja...*
8. Veću pozornost pridati stvarnostima života vjere, nego idejama. Misлити na ljude koji žive na konkretan način. Promišljati svoj konkretan život u svjetlu vjere.
9. Buditi nadu. *Pozvani smo pokrenuti se, doživjeti novo iskustvo s ljudima s kojima živimo, ne isključiti nikoga, stvoriti viziju budućnosti ispunjenu radošću evanđelja.*

Zamke i napasti koje bi mogle omesti naš hod, živost i plodnost sinodskog procesa.

1. Napast da sami, prema vlastitom nahođenju, budemo voditelji, umjesto da se povjerimo Božjem vodstvu. *Mi smo glina u Božjim rukama. Naša ponizna nastojanja u organizaciji i koordinaciji na službu su Bogu koji nas vodi na našem putu.*
2. Napast da se usredotočimo na sebe i svoje neposredne brige. *Potrebno je vidjeti stvari iz drugog kuta i napraviti iskorak prema drugima i drugačijima. Trebamo širiti svoje obzore.*
3. Napast da vidimo samo poteškoće. *Mnogobrojni su izazovi i poteškoće s kojima su suočeni Crkva i svijet. Usredotočenje na poteškoće preoptereti će nas, obeshrabriti i učiniti ciničnima. Radije koristimo prilike koje nam se nude i usredotočimo se na dobro koje nam Bog daje.*
4. Napast da se usredotočimo na strukture. *Trebamo obnoviti strukture. Ali potrebnije je doživjeti i iskusiti zajedništvo. Potrebna je obnova i obraćenje svih nas – udova Crkve.* Napast da ne gledamo onkraj vidljivih granica Crkve. *Sinodski proces vrijeme je dijaloga s ljudima iz svijeta različitih područja djelatnosti i sfera života.*
5. Napast da iz vida izgubimo ciljeve sinodskog procesa. *Opasnost da naše rasprave odu predaleko, pretvore se u nešto što nije razlučivanje.*
6. Napast sukoba i podjela. *Bog nas sve dublje želi povezati u zajedništvo sa sobom i jednih s drugima. Ne treba nametati svoje ideje ili diskreditirati one koji misle drukčije.*
7. Napast da Sinodu shvatimo kao oblik parlamenta. *Sinodalnost nije politička borba u kojoj pobjeđuju glasniji. Protivno je duhu sinodalnosti stvarati od drugih neprijatelje ili poticati sukobe.*
8. Napast da slušamo samo one koji su već uključeni u djelovanje Crkve. *Taj pristup lakši je za upravljanje.*

(Više o tome možete pronaći u *Vademecum*, str. 14. – 19.)

Zaključno! Cilj naših susreta nije stvaranje novih dokumenata, izglasavanje nekih paragrafa, održavanje predavanja i teških rasprava, nego živjeti iskustvo zajedništva Crkve, potaknuti buđenje naših zajednica, ponovno otkrivati svoje vlastito mjesto u Crkvi i voljeti Crkvu kao svoju zajednicu, iskoristiti priliku za početak novoga načina življenja unutar župne zajednice.

„Podsjećamo da svrha Sinode, pa tako ni ovog savjetovanja, nije izrada dokumenata, nego »dati da se probude snovi, pobuditi proroštva i vizije, dati nadi da procvjeta, potaknuti povjerenje, poviti rane, ispreplesti odnose, oživjeti zoru nade, učiti jedni od drugih i stvarati pozitivan imaginarij koji će prosvijetliti umove, zagrijati srca, vratiti snagu mišićima«.“ (PD, br. 32)

Predstavljanje sinodskog hoda možete oblikovati na svoj način. Sami možete nešto dodati ili maknuti iz predloženog teksta. Nikako nemojte čitati tekst, već se njime poslužite kao prijedlogom, okvirom, usmjerenjem.

Predstavljanje sinodskog hoda, načela i smjernica možete zaključiti projekcijom promo-videoa.

UNOŠENJE EVANĐELISTARA I NAVJEŠTAJ BOŽJE RIJEČI

Nakon uvoda župnika i župnog koordinatora slijedi unošenje Evanđelistara u župnu dvoranu, odnosno liturgijski prostor. Neka Evanđelistar unese jedna obitelj. Otac ili majka može nositi Evanđelistar, a dvoje djece sa svake strane upaljene svijeće. Župnik će najaviti unošenje Evanđelistara ovim ili sličnim riječima.

Župnik: „Srce sinodskog iskustva je slušanje Boga po osluškivanju drugih, nadahnuti Božjom riječju. Slušamo jedni druge kako bismo bolje čuli glas Duha Svetoga koji govori u našem današnjem svijetu.“ (*Vademecum*) Duh Božji svojim svjetlom obasjava i oživljava zajednički hod Crkve. On je na djelu u Isusovu poslanju, obećan je apostolima i naraštajima učenika koji će slušati Božju riječ i provoditi je u djelo. Božja riječ bit će svjetiljka našim nogama, koracima koje ćemo činiti u ovom sinodskom hodu. Zato ćemo svečano unijeti Evanđelistar – simbol živoga Isusa Krista, simbol Utjelovljene Božje Riječi. Knjiga Evanđelja bit će svaki put pred nama na našim sinodskim susretima – podsjećat će nas na Kristovu prisutnost među nama.

Svi ustanu i pjevaju psalam. Sredinom dvorane ili crkve dolazi obitelj s Evanđelistarom i svijećama.

Evanđelistar se predaje svećeniku ili đakonu koji će navijestiti evanđelje. Nakon navještaja Evanđelistar će staviti na istaknuto mjesto, zajedno sa svijećama sa svake strane.

Predloženi psalmi koji se mogu pjevati kad se unosi Evanđelistar:

- Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka
<https://glazba.biskupija-varazdinska.hr/tvoja-rijec/sid/8413>
- Ti imaš Riječi života vječnoga (PGPN XI)
<https://glazba.biskupija-varazdinska.hr/userdocsimages//file/7e.pdf>
- Riječ Tijelom postade (PGPN 389)
<https://glazba.biskupija-varazdinska.hr/rijec-tijelom-postade/sid/136>
- neki hvalidbeni psalam ili prigodna pjesma

Nakon što se otpjeva psalam ili pjesma, slijedi navještaj Božje riječi. Svi stoje kad se naviješta Božja riječ. Nakon čitanja odlomka Božje riječi slijedi tumačenje koje mogu izreći župnik, župni vikar ili đakon.

Čitanje svetog Evanđelja po Marku. (Mk 10, 46-52)

U ono vrijeme: Kad je Isus s učenicima i sa silnim mnoštvom izlazio iz Jerihona, kraj puta je sjedio slijepi prosjak Bartimej, sin Timejev.

Kad je čuo da je to Isus Nazarećanin, stane vikati: »Sine Davidov, Isuse, smiluj mi se!« Mnogi ga ušutkivahu, ali on još jače vikaše: »Sine Davidov, smiluj mi se!« Isus se zaustavi i reče: »Pozovite ga!« I pozovu slijepca sokoleći ga: »Ustani! Zove te!« On baci sa sebe ogrtač, skoči i dođe Isusu. Isus ga upita: »Što hoćeš da ti učinim?« Slijepac mu reče: »Učitelju moj, da progledam.« Isus će mu: »Idi, vjera te tvoja spasila!« I on odmah progleda i uputi se za njim.

Poticaji za razmatranje nad tekstom

- **Susret Isusa i slijepog prosjaka Bartimeja (Mk 10, 46-52) događa se u kontekstu Isusova putovanja. Na tom putu Isus otkriva tko je, navješćuje svoju muku, smrt i uskrsnuće te ispravlja pogrešno shvaćanje svojih učenika o Njemu i učeništvu.**
 - Evanđelist Marko piše svoje evanđelje, naviješta *radosnu vijest* (*euangelion*) svojoj zajednici vjernika želeći produbiti njihovu vjeru u Isusa Raspetoga i Uskrsnuloga te ih osposobiti za suočavanje s progonstvom i za suprotstavljanje napastima njihova svijeta.
 - Marko opisuje Isusovo putovanje iz Galileje prema Jeruzalemu (8,22 – 10,52). Opisujući taj put, želi otkriti tko je Isus i progovoriti o onima koji su odlučili slijediti ga i vjerovati mu, tj. o učenicima – kako biti Isusov učenik i koje posljednice nosi učenništvo naspram Isusa. „Biti učenik“ odgovor je Isusovoj osobi, njegovu pozivu da se *ide za njim*. Markov ideal učenništva je „biti s Isusom“.
 - Početak i završetak tog putovanja obilježeni su ozdravljenjem slijepca. Najprije ozdravlja nepoznatog slijepca iz Betsaide, a na kraju slijepog prosjaka Bartimeja na izlasku iz Jerihona.
 - Na tom putu Petar ispovijeda vjeru u Isusa da je Pomazak – Krist, a Isus tri puta najavljuje svoju muku, smrt i uskrsnuće. Uz nagovještaj smrti vezano je pogrešno shvaćanje Isusa i onoga što znači biti njegov učenik. Kroz nerazumijevanje i pogrešno shvaćanje dvanaestorice, evanđelist još više rasvjetljuje tko je Isus i kakav je Njegov učenik. Nakon prvog navještaja, Petar odvrća Isusa od njegova poslanja. Drugi navještaj slijedi rasprava među dvanaesticom tko je najveći. Nakon trećeg navještaja, Jakov i Ivan traže od Isusa položaje, da mu budu zdesna i slijeva. Svaki put Isus ih prekorava, poučava i usmjerava. Petru kaže: „Nosi se od mene, sotonu, jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!“ (Mk 8, 33) Dvanaestorici govori: „Ako tko želi biti prvi, neka bude od svih posljednji i svima poslužitelj!“ (Mk 9, 35) Treći put ponavlja svima: „I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga.“ (Mk 10, 44)
 - Isus razbija ideje i zamisli svojih učenika i vraća ih s njihovih **stranputica** na ispravan **put**.
 - Ovaj izvještaj o Bartimeju – u kojem on aktivno traži Isusa, biva odmah ozdravljen te postaje učenik na putovanju – više je izvještaj o pozivu nego o iscjeljenju. Bartimejeva reakcija na Isusa i njegova spremnost da ga slijedi putem učenništva je suprotnost u odnosu na nerazumijevanje učenika i na sljepoću očitovanu tijekom puta.
- **„Kad je Isus s učenicima i sa silnim mnoštvom izlazio iz Jerihona...”**
 - Jerihon – grad palmi – smješten je 24 km sjeveroistočno od Jeruzalema. Isus sa svojim učenicima i mnoštvom izlazi iz grada i ide prema Jeruzalemu, prema mjestu svoje muke, smrti i uskrsnuća.
 - S Isusom ide povorka ljudi. Jedni su **učenici**, a drugi su **dio mnoštva**. Učenici su oni koji Isusa prihvaćaju kao Krista, Božjeg Sina i svoj život usmjeravaju prema njima. Učenici su oni koji ga nasljeđuju, koji žele biti u njegovoj blizini. Oni su na putu vjere. Jasno je da na tom putu i oni imaju svoje padove, da se u njima javljaju pitanja i sumnje, da zalutaju u svojim idejama,

traženjima i željama; ali njihovo temeljno opredjeljenje je *sljediti Isusa – ići za Njim*. Pogledajmo samo apostole, njihova traženja i očekivanja od Isusa.

- **Mnoštvo** je masa ljudi koji se s različitim motivima i nakanama pridružuju Isusovu putovanju prema Jeruzalemu. Dok učenici slijede Učitelja koji je Krist, mnoštvo u Isusu vidi izvanrednog čovjeka, čudotvorca, poznavatelja Zakona, vještog propovjednika, čovjeka silnog na riječima i djelima, osobu koja bi im mogla biti od koristi, političkog Mesiju, priliku za oslobođenje Izraela od rimskog okupatora itd. Svatko od njih na svoj način gleda i doživljava Isusa i, prema tome, gradi svoje stajalište prema njemu.
- **Isusova povorka slika je svih nas koji sebe smatramo vjernicima i zovemo kršćanima.** Svi, koji vjerujemo u Isusa Krista, uključeni smo u povorku života, krenuli smo na putovanje s Isusom. Svatko od nas izražava vjeru na svoj način, svatko živi vjeru ili nastoji živjeti na način koji smatra ispravnim, dovoljnim ili potrebnim. **Zamislmo se nad sobom i pokušajmo vidjeti s kakvim stavovima i s kojim motivima smo odlučili biti dio Isusove povorke, Isusova putovanja. Zašto vjerujem(o)? Kako vjerujem(o)? Možemo li se ubrojiti među učenike ili među mnoštvo?**
- *Nije li naša župna zajednica poput ove povorke? Zašto dolazimo u crkvu? Što nas potiče, motivira, privlači? Zašto mnogi ne dolaze? Što ih odbija, zbog čega su se udaljili, imaju li potrebu za Bogom? Možemo se pitati: Zašto ljudi vjeruju u Boga? Ili: Što je potrebno da ljudi ponovno dođu u crkvu?*

➤ **...kraj puta sjedio je slijepi prosjak Bartimej, sin Timejev.**

- Bartimej je slijepac teške sudbine, pogođen svojim nedostatkom, s malo izgleda za ozdravljenje, preostalo mu je jedino prosjačenje. Život mu je bio obilježen patnjom. Živio je u trajnoj tami. Ne zna mu se ni ime. Bartimej i znači sin Timejev. Bartimej je anonimac, bilo tko, svatko od nas. Bartimej je svaki čovjek koji nam je „kraj puta“, uz put – on je naš usputnik.
- *Tko su naši usputnici? Tko su ljudi kraj kojih svakodnevno prolazimo i ne primjećujemo ih, ignoriramo, zaobilazimo, bježimo od njih? Tko su ljudi kojih se želimo riješiti, koji nam smetaju ili su nam teret? Pokušajmo se staviti na njihovo mjesto. Možda smo i na vlastitoj koži osjetili što znači biti „usputnik“, biti nekome dežurno smetalo ili otirač u kriznim situacijama. Prisjetimo se ljudi koji su kraj nas, a dio su našega života.*

➤ **Kad je čuo da je to Isus Nazarećanin, stane vikati: „Sine Davidov, Isuse, smiluj mi se.“**

- Ljudi poput Bartimeja, zbog svoga hendikepa, razvijaju neke druge sposobnosti i talente. Bartimej je naučio dobro slušati. Sjedeći uz put, proseći da preživi, u nesposobnosti vidjeti, naučio je slušati, i Bartimejev sluh postao je istančan i fin. Mogao je opaziti ono što drugi nisu. Ulazio je u svijet i učio o svijetu slušanjem. Možemo pretpostaviti da se Bartimej mnogo toga naslušao. Ali naučio je čuti bitno. Kad je dolazio Isus, shvatio je to po pričama prolaznika i odlučio sve svoje snage upotrijebiti kako bi došao do Njega. Počeo je vikati. Štoviše, nazvao je Isusa „Sinom Davidovim“, ispovjedio je vjeru da je Isus, Mesija, Pomazanik Božji, Spasitelj čovjeka.

- *Ljudi koje smo stavili uz put, ili koji su ostali na marginama našega života, koji su nam postali nebitni i sporedni, pretekli su nôs koji smo na putu, u mnogočemu. Iako imaju svoje slabosti, ti ljudi bolji su od nas na drugim područjima. Kao što Bartimej bolje sluša i čuje, tako ljudi s margine našega života više čine dobro, imaju oko za slabije, znaju prepoznati potrebite, brzo iskazuju ljubav i milosrđe... Ljudi, kojima je nešto oduzeto, koji su u nečemu uskraćeni (često našeg poštovanja i pažnje), koji žive drugačiji život od nas, mogu iznenaditi svojom vjerom u Isusa Krista, dobrotom i ljubavlju. Nitko od učenika nije pokazao ovakvu vjeru u Isusa. Bartimej nas uči da u slabosti možemo biti kreativni i tražiti nove putove do Boga te da nitko od Boga nije zaboravljen.*
- **Mnogi ga ušutkivahu, ali on još jače vikaše: „Sine Davidov, smiluj mi se!“**
 - Ljudi iz mnoštva grde Bartimeja. Promatraju ga kao teret Isusu. Misle da Isusa nije dostojan, da će samo smetati, da je Isusu nevažan. Misle da su bolji i vredniji od njega, od drugih. **Ljudi koji idu s Isusom, priječe drugome da dođe do Isusa.** Kako žalosno! Ta se scena ponavlja često i u našim zajednicama. Ima ljudi koji vjeruju u Boga, koji se svaki dan mole, koji redovito dolaze na svetu misu, koji sebe smatraju velikim vjernicima, a postaju **prepreka drugima da dođu Boga.** Koliko puta dajemo loš primjer drugima! Umjesto da drugima pomognemo doći do Isusa, mi im zatvaramo put do Njega. Zašto mnogi ne idu u crkvu? Nismo li mi licemjerni vjernici jedan od razloga za to? Koje su još prepreke da svatko od nas, da ljudi oko nas dođu do Isusa? Za župnu zajednicu: svećenik lošeg ponašanja, vjeroučitelj koji u nedjelju ne slavi euharistiju, za djecu: to su roditelji koji ne mole i ne žive vjeru u Isusa Krista, za mlade: dvoličnost autoriteta, lakši i udobniji putovi do uspjeha, nedosljednost i neprihvatanje starijih... Prepreke su stvarnosti koje nas mogu obeshrabriti, razočarati, zakočiti, nagovoriti da odustanemo od traženja i susretanja Isusa. Ne zaboravimo da i mi možemo biti prepreka drugima. Kome sam ja prepreka do Isusa?
 - **Bartimej je prepoznao priliku da susretne Isusa.** Slušao je o njemu. Pro-mišljao. A sada je Isus nekoliko metara od njega i želi ga susresti. Ne želi to propustiti. *Koliko je prilika u našem (svakodnevnom) životu da sretnemo Isusa! Danas, svaki dan Isus prolazi uz put našega života i imamo priliku susresti se s njime. Jesam li današnji dan započeo s molitvom? Kada sam zadnji put pročitao odlomak iz Svetog pisma? Prepoznajem li potrebite kojima treba iskazati milosrđe? Suprug, supruga, brat, sestra, majka, otac, baka, djed, susjed, prijatelj, molitva, euharistija, bolesnik, prosjak, star i mlad – svi su oni moja prilika da susretnem Isusa.*
- **Isus se zaustavi i reče: „Pozovite ga!“ I pozovu slijepca sokoleći ga: „Ustani! Zove te!“**
 - Isus sve zaustavlja. Čitava je povorka stala jer Isus nije gluh na vapaje *usputnika*. Za Isusa je svatko vrijedan, poseban i jedinstven, svatko zavređuje ljubav i milosrđe.
 - Isus koristi mnoštvo da Bartimej dođe do njega. Oni koji su ga ušutkivali, koji su ga htjeli ostaviti postrani, koji su mu okrenuli leđa i zatvorili srce,

na Isusov nalog pozivaju Bartimeja k Isusu. Oni koji su bili prepreka, sada postaju put do Isusa. Svaka prepreka do Boga može postati put do Njega. Oni koji su se protivili postaju put, pomoć, sredstvo da slijepi prosjak dođe k Isusu. Isus opet nikoga ne isključuje, sve privlači na svoj put, sve želi povezati, sve želi uključiti. Isus je ključ koji ih sve povezuje, on je sposoban graditi zajedništvo među različitim, povezati putnike i usputnike. Uči nas da želi djelovati preko čovjeka. Isus po drugima ulazi u naše živote, Isus po nama želi doći u život drugih. Isus nas povezuje na zajedničkom putu.

➤ **On baci sa sebe ogrtač, skoči i dođe Isusu. Isus ga upita: „Što hoćeš da ti učinim?“ Slijepac mu reče: „Učitelju moj, da progledam.“ Isus će mu: „Idi, vjera te tvoja spasila!“**

- Isusovo DA slijepcu izaziva promjenu njegova načina života. Najprije baca sa sebe ogrtač, a s ogrtačem sve ono što je nakupio prošenjem. To mu ni malo nije važno. Važan je susret s Isusom, vjeruje da je Isus mnogo vredniji od onoga što je naprosio te da, zahvaljujući Isusu, ima sve što mu je bitno.
- Bartimej ima priliku da ispovjedi vjeru u Isusa i njegovu moć. Vjera je bitna za ozdravljenje, štoviše, vjera je bitna da bi se postalo Isusovim učenikom. Isusa se, ponajprije, prihvaća vjerom. Vjera je dar kojim se Isusa ispravno vidi, prihvaća i nasljeđuje.

➤ **I on odmah progleda i uputi se za njim.**

- Ozdravljeni slijepac ne vraća se na stari položaj, ne sjeda ponovno uz put kako bi prosio. Bartimej kreće na put s Isusom. Ne odlazi od Isusa, nego ga slijedi. Mnoštvo koje slijedi Isusa bez dublje vjere, slijepo je za Njega. Bartimej, tjelesno slijep, prepoznao je Isusa, znao je tko je Isus i vjerovao je u Njega. Mnoštvo, koje se sjatilo oko Njega, u svojoj oholosti, uznositosti, sebičnosti i zatupljenosti nije spremno vidjeti tko je i vjerovati u Njega. Bartimej dolazi pred Isusa slab i krhak, sa svojom nesavršenom, ali iskrenom i poniznom vjerom te nadmašuje pameti pismoznanaca i tupost mnoštva. Krenuti na put s Isusom znači postati njegov učenik. Bartimej je postao učenik.
- Da bismo postali Isusovi učenici, trebamo susresti Isusa. Jesi li susreo Isusa? Jesam li uistinu Isusov učenik?

Korištena literatura:

D. J. Harrington, B. V. Viviano, R. J. Karris, R. J. Dillon, Ph. Perkins, *Komentar Evanđelja i Djela apostolskih*, Vrhbosanska katolička teologija, Sarajevo, 1997.

R. Schnakenburg, *Evanđelje po Marku. Duhovno čitanje – 2. svezak*, Glas Koncila, Zagreb, 2018.

Slijede trenuci šutnje za osobno promišljanje.

Možete zaključiti antifonom: Zahvaljujte Gospodinu jer je dobar (PGPN 527 ili plava pjesmarica br. 197)

SVJEDOČANSTVO VJERE (CRKVE, ZAJEDNIŠTVA)

Potrebno je pronaći osobu/e koja će ukratko (10-ak minuta) izreći svoj put vjere. Preporučujemo da to bude vjernik laik ili obitelj, a može biti i svećenik, redovnik ili redovnica. Svjedočanstvo može izreći i sâm koordinator, netko iz župnog tima, župnik, vjeroučitelj, redovnica. U svjedočanstvu treba se dotaknuti nekih od ovih tema iz svog života: prvi susreti s vjerom, rast u vjeri, iskustvo Crkve/(župne) zajednice, važnost Crkve u mom životu, kako živimo vjeru u svojoj obitelji, kako vjeru živimo u društvu, na radnom mjestu, moja pozitivna i negativna iskustva Crkve – što mi je Crkva dala/što sam dao Crkvi.

Osoba/e koja/e će izreći osobno svjedočanstvo ne mora biti iz vaše župe. Možete pozvati osobu koja će izreći prikladno svjedočanstvo iz neke druge župe ili zajednice. Pazite da osoba bude odmjerena, da ne propagira sebe, da ne ističe svoj put kao jedini ispravan. Kao primjer svjedočanstva ostavljamo vam poveznice s nekoliko svjedočanstava. Najavu svjedočanstva može izreći koordinator ovim ili sličnim riječima.

Koodinator: Slijedi svjedočanstvo puta vjere jednog od vjernika. Vjera je dar Božji i odgovor Bogu. Svatko od nas ima svoj vlastiti put vjere. Valja primijetiti da se u vjeri ne može stagnirati, već da svaki čovjek može primijetiti trenutke svoga rasta, uspinjanja, oduševljenja, ali i padova, sumnji i traženja. Vjera je odgovor na Božji intervent u naš život, reakcija na njegovu akciju, prihvatanje njegove riječi. Nakon što smo čuli riječ Božju, poslušat ćemo svjedočanstvo puta vjere jedne obitelji/vjernika/svećenika/redovnice. Neka nam njegovo/njezino/njihovo svjedočanstvo bude poticaj za razmišljanje o vlastitom putu vjere, osobnim iskustvima, životu zajedništva i crkvenosti.

→ **s. Mirjam Jerković** (Milosrdna sestra svetog Križa)

<https://drive.google.com/file/d/11szgtGVlDkdFCliVKJxz2E0NNNeZZ2Z6/view?usp=sharing>

→ **obitelj Bunić** (Vjera i nada, ulomci)

<https://drive.google.com/file/d/1ySVOO9f5mhkcKdkxYQ43JsUR9amBolp/view?usp=sharing>

→ **Ivica Kovačević**, otac sedmero djece (Živo kamenje Crkve)

<https://www.youtube.com/watch?v=0FwvKynE7A4>

Nakon svjedočanstva ne predviđa se mogućnost postavljanja pitanja. Slijedi stanka za druženje.

STANKA – 20 do 30 minuta kava, neformalni razgovor

Slušanje jedni drugih obogaćeno je poznavanjem jedni drugih i dijeljenjem zajedničkoga života. Od velike pomoći može biti sudjelovanje u zajedničkoj aktivnosti ili pak trenuci za neformalni razgovor, druženje, kavu... To će pomoći ljudima da se zbliže i otvorenije sudjeluju u raspravama. Ovaj pristup slijedi Isusov primjer okupljanja svojih učenika na zajedničkom blagovanju, zajedničkom hodu ili jednostavno zajedničkom druženju. Nastojte pratiti tko dolazi na sinodska savjetovanja te u neko zgodno vrijeme za te vjernike možete organizirati hodočašće. Dopustite sebi i njima da se rode nove pastoralne ideje, projekti i načini okupljanja i angažiranog djelovanja u župnoj zajednici.

DRUGI DIO

TEMELJNO PITANJE SINODE I DESET TEMA

Slijedi upoznavanje s temama sinodskog hoda, odnosno s pitanjima za savjetovanje. Zadatak koordinatora (ili župnika ili člana župnog tima) je podsjetiti na temeljno pitanje koje nam se u ovom sinodskom hodu postavlja i ukratko predstaviti deset tema – pitanja o kojima se želi promišljati. Predloženi tekst nije za čitanje, već pomoć koordinatoru da lakše razumije i predstavi teme sudionicima.

Koordinator: Nakon što smo se ispričali i osvježili, slijedi drugi dio današnjeg susreta. Želimo se susresti s glavnim pitanjem koje nam sinoda postavlja. Ono glasi: **Sinodalna Crkva, naviještajući Evanđelje, kroči zajedno: Kako se taj zajednički hod ostvaruje danas u vašoj Crkvi? Na koje nas korake Duh poziva da bismo rasli u svojem zajedničkom hodu?**

Pred nama je „kobasica“ pitanja. Na prvu nas može zbuniti i možemo se pitati što nas se uopće pita. Dakle, na početku imamo konstataciju. **Sinodalna Crkva kroči zajedno naviještajući Evanđelje.**

- Sinodalna Crkva su svi vjernici; klerici i laici; papa, biskupi, svećenici, đakoni, redovnici, redovnice, obitelji, djeca, mladi, stari... Svi smo mi Crkva koja zajedno kroči stazama života, zajedno živimo na ovome svijetu, jedni s drugima i upućeni jedni na druge. A njezino temeljno poslanje je naviještati Evanđelje – to je poslanje svih vjernika, svakoga od nas, nije rezervirano ni za koga posebno, no svakome je povjereno na drugačiji način. Navještaj Evanđelja nije poziv samo svećenika i vjeroučitelja, nego svih vjernika.

Pitanje: **Kako se taj zajednički hod ostvaruje danas u vašoj Crkvi?**

- Možemo pitanje preoblikovati ovako: Kako svatko od nas u Crkvi, svatko od nas vjernika obavlja poslanje koje ima kao Crkva (naviještanje Evanđelja)? Kako surađujemo na tom putu, što činimo; što bismo trebali činiti, a ne činimo? Kako svatko od nas sudjeluje u tom poslanju, u životu Crkve i svijeta? Što očekujem od drugih, a što bi drugi mogli očekivati od mene?
- U traženju odgovora na to temeljno pitanje potaknuti smo prisjetiti se svojih iskustava, dublje promotriti ta iskustva (radosti, poteškoće, prepreke, rane) te skupiti njihove plodove. *Gdje počinje moja vjera? Tko me učio vjerovati i živjeti vjeru? Kako hranim svoju vjeru? Kako je na moju vjeru utjecala moja obitelj, kako moja župna zajednica? Što je bilo presudno za moju vjeru? Mogu li se sjetiti nekih prijelomnih trenutaka? Koje sam radosti, a koje poteškoće doživio/jela zato što živim svoju vjeru? Koliko je župa važna za život vjernika? Koja su tvoja očekivanja od tvoje župe i župnika?*

Drugi dio pitanja: **Na koje nas korake Duh poziva da bismo rasli u svojem zajedničkom hodu?**

- U promišljanju vlastitog puta i iskustva vjere želimo prepoznati glas Duha Svetoga koji nam progovara što potvrditi kao dobro, što promijeniti, koje korake poduzeti, kako pronaći nove putove naše Crkve, naše župne zajednice.
- Tijekom promišljanja o svom osobnom i zajedničkom putu vjere otkrivat ćemo što bismo trebali činiti da dobro zadržimo.

- U traženju odgovora na ta pitanja potrebno je uvijek imati na pameti da smo mi Crkva, Božji narod, živa zajednica koja ostvaruje zajednički hod kroz život i život u vjeri, a s druge strane da zajedno kao Božji narod živimo s čitavom ljudskom obitelji i hodimo stazama života.

*Da bismo lakše nalazili odgovor na temeljno pitanje, tijekom naših promišljanja su-srest ćemo se s **deset tema** koje artikuliraju razne oblike žive sinodalnosti, zajedničkog života Crkve. Nabrojite teme i za svaku recite dvije do tri rečenice. Nemojte ovo sve čitati. Jednostavno nabrojite.*

1. SUPUTNICI NA PUTOVANJU

Želimo prvo otkrivati tko su nam suputnici na putu života i vjere, koji i kakvi ljude s nama dijele našu životnu stvarnost. Možemo li reći da smo suputnici?

2. SLUŠANJE

Kako slušamo jedni druge? Ima li Crkva uho za sve vjernike? Znaju li svećenici čuti svoje vjernike, a vjernici svoje svećenike? Što imamo čuti od onih koji su drukčiji, udaljeni, zaboravljeni, marginalizirani? Čiji nam je glas važan, a čiji glas odbacujemo? Zašto?

3. GOVORITI JASNO

Svi smo pozvani hrabro, slobodno i iskreno govoriti, uvijek u istini i ljubavi, blago i s poštovanjem. Možemo li u Crkvi, našim zajednicama, našoj župi jedni drugima iskreno reći što mislimo, osjećamo, vidimo i čujemo? Imamo li mogućnost, mjesto i vrijeme, da bismo rekli što nam je na srcu? Npr. vjernik primjećuje kod župnika da zanemaruje mlade u župi. Ili: župnik vidi da određena skupina vjernika ne dopušta drugima da se uključe u predvođenje molitve prije svete mise. Imamo li stvoreno ozračje da jedni drugima kažemo što vidimo i osjećamo kako bismo postigli dobro za sve, kako bismo bili više zajednica? Zaboravljamo li dopustiti drugima i drugačijima da govore?

4. SLAVLJE

Život Crkve – život nas vjernika – taj naš zajednički hod temelji se na zajedničkom slušanju Božje riječi i slavljenju sakramenata, prije svega euharistije. Nadahnjuju li Božja riječ i euharistija naš zajednički život i poslanje? Kako izgledaju naša liturgijska slavlja? Ima li Božja riječ mjesto u našoj župnoj zajednici, u našim obiteljima? Koliko se mi vjernici uključujemo u slavlje svete mise svojim sudjelovanjem u obavljanju određenih službi?

5. DIJELITI ODGOVORNOSTI ZA ZAJEDNIČKO POSLANJE

Rekli smo da je poslanje Crkve naviještanje Evanđelja i da smo svi mi vjernici na to pozvani. Kako svatko od nas naviješta Evanđelje? Što nas priječi u osobnom i zajedničkom poslanju? Koga smo zanemarili u naviještanju Evanđelja? Kako možemo doći do tih ljudi? Gdje su naše misije?

6. DIJALOG U CRKVI I DRUŠTVU

Dijalog u Crkvi i društvu iznimno je važan i iziskuje ustrajnost i strpljivost, ali isto tako omogućuje uzajamno razumijevanje. Koliko surađujemo jedni s drugima? Kojim bismo problemima trebali pridavati više pozornosti? Kakvu suradnju imamo s vjernicima drugih vjera i s onima koji ne pripadaju nijednoj vjeri? Kako vodimo dijalog s drugim dijelovima društva i kako učimo od njih: ljudi iz područja politike, ekonomije, kulture, civilnog društva te od ljudi koji žive u siromaštvu?

7. EKUMENIZAM

Ima li na našem području vjernika kršćana koji drugačije vjeruju? Kakvi su naši odnosi s njima? Što nam je zajedničko? Povezujemo li se s njima, kako i zašto? Koje su poteškoće u susretu s njima? Koje korake bismo trebali napraviti?

8. AUTORITET I SUDJELOVANJE

Sinodalna Crkva je sudjelujuća i suodgovorna. Svatko sudjeluje na svoj način i svatko preuzima svoj dio odgovornosti u poslanju. Kako se ostvaruju sudjelovanje svih, timski rad i suodgovornost u našoj župi, u Crkvi općenito? Kako i koliko su laici uključeni u život župne zajednice? Kako funkcioniraju vijeća i zajednice u našoj župi: župno pastoralno i župno ekonomsko vijeće?

9. RAZLUČIVANJE I ODLUČIVANJE

Župnik treba donijeti neku važnu odluku za župu. Potrebno mu je mišljenje vjernika. Koliko smo spremni zajedno biti u razlučivanju i donošenju odluka?

10. ODGAJATI SE U SINODALNOSTI

Kako Crkva formira svoje vjernike? Jesmo li svi mi u Crkvi spremni na promjenu, formaciju i neprestano učenje? U čemu smo pokretljivi, a u čemu tromi? Što možemo činiti da budemo sinodalna Crkva, da se događa živo zajedništvo u Crkvi, konkretno u našoj župnoj zajednici?

Nakon što predstavite temeljno pitanje i deset tema sinodalnog procesa, slijedi podjela radnog lista s pitanjima za osluškivanje. Bilo bi dobro da i članovi župnog tima i koordinator ispunjavaju isti radni list. Nakon što vjernici ispune svoje listove, članovi župnog tima ih pakuju.

Koordinator: Današnji susret predviđa upitnik – radni list s pitanjima za osluškivanje. Upitnik je anonimn. U upitniku postavljaju nam se pitanja o našem osobnom putu vjere, o životu vjere u našim zajednicama te o zajedničkom životu (hodu) Crkve. U njemu se provlači temeljno pitanje i spomenutih deset tema. Nema netočnih odgovora. Točni odgovori su iskreni odgovori. Pomoću ovog upitnika pokušat ćemo dati odgovor na pitanja koja nam se postavljaju i otvoriti se za daljnja promišljanja koja slijede u sljedeća dva susreta.

Odvojite petnaestak minuta da vjernici mogu u miru proći i ispuniti radni list. Kad svi završe, skupite sve listove. Pazite da ne odajete dojam znatiželje što je pojedina osoba napisala.

PITANJA ZA OSLUŠKIVANJE (v. *Radni list* – Pitanja za osluškivanje)

1. SUPUTNICI NA PUTOVANJU

Tko je zaslužan za moje prve korake u vjeri?
Tko mi danas pomaže živjeti u vjeri?

2. SLUŠANJE

Znaju li svećenici čuti svoje vjernike, a vjernici svoje svećenike?
U našoj župi: čiji nam je glas važan, a čiji glas odbacujemo? Zašto?

3. GOVORITI JASNO

Koliko su Vam jasne propovijedi koje slušate?
Što biste poručili propovjednicima?
Kako bismo u našoj župi vjernicima mogli omogućiti da iskreno, slobodno i s ljubavlju izraze svoje mišljenje i daju svoj doprinos u izgradnji zajedništva? Što bismo trebali učiniti mi vjernici?

4. SLAVLJE

Kada biste htjeli više naučiti o molitvi, kome biste se obratili odnosno gdje biste tražili informacije?
Što za Vas osobno znači nedjeljna sveta misa?

5. DIJELITI ODGOVORNOSTI ZA ZAJEDNIČKO POSLANJE

Koje skupine vjernika trebaju, prema Vašem mišljenju, više vjerske poduke i formacije?
Kako Vi osobno naviještate Evanđelje?

6. DIJALOG U CRKVI I DRUŠTVU

Kakav je odnos između župne zajednice i lokalne samouprave?
Koje je mjesto i zadaća vjernika u društvu?

7. EKUMENIZAM

Ima li na našem području vjernika kršćana koji drugačije vjeruju? Kakvi su naši odnosi s njima?
Jesu li nam drugi kršćani poteškoća za našu vjeru? Zašto?

8. AUTORITET I SUDJELOVANJE

Znate li tko su članovi župnog pastoralnog i župnog ekonomskog vijeća u Vašoj župi?
Kako bi se vjernici mogli više uključiti u život svoje župe?

9. RAZLUČIVANJE I ODLUČIVANJE

Župnik treba donijeti neku važnu odluku za župu. Potrebno mu je mišljenje vjernika. Koliko smo spremni zajedno biti u razlučivanju i donošenju odluka? Tko župniku pomaže donositi važne odluke za župu?

10. ODGAJATI SE U SINODALNOSTI

Kakav biste duhovno-formativni sadržaj htjeli imati u svojoj župi?
Kako župa može pomoći obiteljima u vjerskom odgoju djece?

SINTEZA

Koordinator može napraviti kratku sintezu susreta.

1. Okupili smo se kao župna zajednica, kao Crkva na putu. Susret smo započeli zazivom Duha Svetoga da usmjerava naše korake.
2. Ušli smo u temu sinode, sinodalnosti i sinodalnog hoda koji će se događati u čitavoj Crkvi, pa tako i u našoj župi.
3. Svečano smo unijeli Evanđelistar – simbol Isusa Krista, Riječi Božje i navijestili smo Evanđelje i osluškivali što nam Bog govori po svojoj riječi.
4. Riječ Božja je Božji govor nama, Božja intervencija u naš život. Ta riječ traži naš odgovor. Odgovor na Božji govor je vjera. Vjera je i Božji dar i naš odgovor, prihvaćanje dara. Slušali smo svjedočanstvo kako se živi vjera – odgovor Bogu, čuli smo kako je za vjeru potreban drugi, zajednica, Crkva.
5. Nakon što smo se okrijepili, susreli smo se s temeljnim pitanjem sinode i s deset područja koja se kriju u tom pitanju.
6. Pomoću anketnog upitnika pokušali smo promišljati o svojoj vjeri, životu naših zajednica i životu Crkve i tako dati odgovor na pitanja koje nam Crkva, papa postavlja. Pozvani smo kao živi udovi Crkve dati svoj doprinos.

*Važno je da **najavite sljedeća dva susreta** (kada će biti) te da potaknete sudionike **da pozovu i druge** da se odazovu. Najavite da će na idućim susretima više razgovarati, raspravljati i iznositi mišljenja.*

*Na kraju susreta **župnik** se može obratiti svima nazočnima i pitati ih za **dojmove** te ostaviti mogućnost da vjernici **postave pitanje** kako bi se razjasnilo ako je nešto ostalo nejasno i nedorečeno. Ne zaboravite zahvaliti onima koji su se odazvali na susret.*

MOLITVENI ZAVRŠETAK

Župnik: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga!

Narod: Amen!

Vjernik/ci:

Budi s nama, Gospodine, na našem putu!
Pođi s nama u korak.
Otvori naše gluhe uši.
Neka progledaju naše slijepe oči.
Ohrabri naša klonula srca.
Ne daj nam potonuti u strahu.
Daj nam svojeg Duha Svetoga,
Duha sloge i mudrosti,
Duha istine i ljubavi:
da se ne borimo jedni protiv drugih.
Daj nam biti zajednicom i zajedno živjeti dar vjere.
Pomozi nam da te prepoznamo u lomljenju kruha
i otkrijemo tvoj glas u riječi koju nam upućuješ.
Daj da budemo glasnici tvoje ljubavi i radosti,
svjedoci nade i graditelji mira u Crkvi i svijetu.
Molimo te, ostani s nama, Gospodine, danas i svakog dana. Amen!

Kratka stanka u šutnji.

Župnik: Uputimo molitvu Bogu Ocu u vjeri da smo njegova djeca.

Narod: Oče naš...

Župnik zazove blagoslov na okupljene. I zaključi se prigodnom pjesmom.

Prijedlozi

- Zahvali (plava pjesmarica 196)
- Kao Marija (plava pjesmarica 81)
- Ostani s nama (plava pjesmarica 131)
- Milosti je čas (PGPN 464)

- Drugo sinodsko savjetovanje -

Susret u župi za sve župljane

SLUŠATI – GOVORITI JASNO – DIJALOGIZIRATI U CRKVI I DRUŠTVU

Sudionici:

- župnik – predvodi molitvu, naviješta i tumači riječ Božju, pozdravlja sudionike na početku i na kraju susreta, priprema susret s koordinatorskom, prisutan je na susretu
- koordinatorska – priprema susret sa župnikom, moderira susretom, uvodi sudionike u temu, izriče sintezu, zajedno sa župnim timom ostvaruje planirani tijek susreta, neke aktivnosti može povjeriti članovima župnog tima
- župni tim – surađuje s koordinatorskom u pripremanju i održavanju susreta, priprema okrepu za sudionike, u svakoj manjoj skupini članovi moderiraju razgovor i raspravu
- skupina pjevača – predvodi pjevanje na susretu

Materijali

- stol za predsjedanje, laptop i projektor, razglas, stolci za sudionike
- Evanđelistar i svijeće, stalak za Evanđelistar
- 4 vrste tla i sjeme
- instrumenti za sviranje i note/tekstovi za pjevanje
- radni materijali sinodskog povjerenstva, olovke i listovi za pisanje
- materijal za podjelu u manje skupine (ako je potrebno)
- okrepa za sudionike

OKUPLJANJE - Pripremiti prostor

Preporučuje se da sinodsko savjetovanje (susret) održite u župnoj dvorani. Ne zaboravite da na mjestu susreta treba biti izložen Evanđelistar koji ste svečano unijeli na

prvom susretu. Potrebni su vam laptop i projektor, zvučnici za reprodukciju audiosadržaja te radni materijali za rad u skupinama, pisaći pribor za zapisničare u skupinama. Cijeli susret prati powerpoint prezentacija.

U nekom dijelu prostora, gdje će se te večeri događati sinodsko savjetovanje, pripremite vrste tlâ koje se spominju u prisposobi o sijaču (put, kamen, trnje, dobra zemlja). Na nekom stoliću pripremite posudu sa sjemenjem. Prije samog početka susreta sudionicima podijeliti sjemenje. Svakom sudioniku dajte jedno sjeme.

Tijekom okupljanja u pozadini može svirati instrumentalna glazba.

https://www.youtube.com/watch?v=Ti_M6V6YzG0

Na prvom susretu vjernici su se upoznali sa sinodskim procesom, njegovim ciljevima i načinom provedbe. Polazišta naših susretanja su nam molitva i razmatranje Božje riječi, a kao poticaj čuli smo svjedočanstvo vjere jednog od vjernika. Nakon stanke pred vjernike smo stavili temeljno pitanje sinode i deset tema kroz koje je razrađeno temeljno pitanje te su se kroz pojedina pitanja susreli s tim temama i o njima promišljali.

Današnji susret započet će molitvom i pjesmom, slijedit će navještaj i razmatranje riječi Božje. Susret predviđa jednu aktivnost sa sjemenom nakon koje dolazi najava teme. Za ovaj smo susret izabrali tri teme (područja) sinodskog hoda: slušati – govoriti jasno – Dijalogizirati u crkvi i društvu. Slijedi uvod u temu. U daljnjoj razradi susreta naći ćete prijedlog za uvod u pojedine teme, a uvod ćete proširiti pričom „Glas iz školjke“. Osvrnut ćete se na priču i otvoriti kratak razgovor pomoću predloženih pitanja. Formirat ćete zatim male skupine za raspravu. Rasprave su važan dio sinodskih savjetovanja. Za svaku temu ponuđena su predložena pitanja, kojima možete dodati svoja. Nastojte da svaka skupina bude u zasebnom prostoru. Tijekom rasprava potrebno je da netko iz župnog tima moderira radom u skupini, a netko od vjernika bude zapisničar (glasnogovornik). Nakon rasprave napravite stanku i ponovno se vratite u zajednički prostor kako bi zapisničari predstavili rad u skupini. Ostavite mogućnost za zajedničku raspravu da sudionici mogu dati svoj komentar, prijedlog, mišljenje, postaviti pitanje, osvrnuti se na rečeno. Na kraju susreta napravite sintezu, osvrnite se ukratko na cijeli susret i istaknite misli koje su se provlačile tijekom susreta. Najavite kada će biti treće župno savjetovanje, koje će biti teme, pozovite ih da se pridruže i dovedu one koji još nisu bili ni na jednom susretu. Susret završite molitvom i pjesmom.

Uvodne misli prije molitvenog sabiranja

Kao biskupijska i župna zajednica započeli smo sinodski hod. Na prvom susretu zajedno smo, u slavlju Božje riječi, slušanju svjedočanstva o vjeri i kratkom predstavljanju tema sinodskih rasprava, ušli u sâm sinodski proces. Iako smo na tom putu već od listopada prošle godine, kada se u katedralnim crkvama otvarao sinodski hod, danas (večeras) smo se okupili na našem drugom susretu u kojem ćemo zajednički, počevši svatko od sebe, promišljati o važnosti slušanja, govorenja i dijaloziranja unutar Crkve. Neka nam i ovo današnje (večerašnje) savjetovanje na župnoj razini pomogne odvažnije i zauzetije slijediti Put – Isusa Krista; neka nam pomogne u pronalaženju odgovora na temeljna pitanja:

1. Kako se danas – na različitim razinama, od mjesne do opće Crkve – ostvaruje taj „zajednički hod“ koji Crkvi omogućuje naviještati evanđelje u skladu s poslanjem koje joj je povjereno?

2. Na koje nas korake Duh poziva kako bismo rasli kao sinodalna Crkva? (PD, 2).

MOLITVENI POČETAK – Molitva za sinodu

Stojimo pred tobom, Duše Sveti,
sabrani u tvoje ime.
Povjeravamo se samo tebi da nas vodiš:
nastani se u srcima našim,
pokaži nam put kojim nam je ići
i nauči nas njime pravo hoditi.

Slabi smo i grešni,
ali ti nas čuvaj da ne budemo nositelji nesklada.
Ne dopusti da nas neznanje odvede na pogrešan put
i da površnost ravna našim djelima.

Udijeli nam da u tebi pronađemo mjesto jedinstva
kako bismo zajedno kročili prema vječnomu životu,
ne udaljujući se nikada od puta istine
ni od onoga što je ispravno.

Za sve to molimo tebe,
koji djeluješ na svakome mjestu i u svakome vremenu,
u zajedništvu s Ocem i Sinom,
u vijeke vjekova. Amen.

Molitveni trenuci mogu se obogatiti još nekom pjesmom po izboru.

Prijedlozi

- Sijao Isus (PGPN 210)
- Samo reci riječ (plava pjesmarica 152)
- neka druga pjesma

NAVJEŠTAJ BOŽJE RIJEČI

Koordinator: Večeras smo pozvani kao suputnici na istom Putu jedni druge SLUŠATI, jedni drugima GOVORITI JASNO i međusobno DIJALOGIZIRATI. Krenimo od SLUŠANJA BOŽJE RIJEČI koja je temelj svakoga govora i dijaloga. U početku bijaše Riječ... I reče Bog... Što meni danas (večeras) želi reći?

*Za ovaj susret izabran je odlomak iz **Matejeva evanđelja (Mt 13, 1-23)** – prispodoba o sijaču. Možete ga pročitati/odslušati na više načina:*

- pročitajte iz Svetog pisma
- pročitajte pomoću powerpoint prezentacije [Isusove prispodobе](#)
- pogledajte isječak iz filma <https://www.youtube.com/watch?v=1OveedcU4Fk>

Onoga dana Isus iziđe iz kuće i sjede uz more. I nagnu k njemu silan svijet te je morao ući u lađu: sjede, a sve ono mnoštvo stajaše na obali. I zborio im je mnogo u prispodobama: „Gle, iziđe sijač sijati. I dok je sijao, nešto zrnja pade uz put, dođoše ptice i pozobaše ga. Nešto opet pade na kamenito tlo, gdje nemaše dosta zemlje, i odmah izniknu jer nemaše duboke zemlje. A kad sunce ogranu, izgorje i jer nemaše korijena, osuši se. Nešto opet pade u trnje, trnje uzraste i uguši ga. Nešto napokon pade na dobru zemlju i davaše plod: jedno stostruk, drugo šezdesetostruk, treće tridesetostruk.“ „Tko ima uši, neka čuje!“ I pristupe učenici pa ga zapitaju: „Zašto im zboriš u prispodobama?“ On im odgovori: „Zato što je vama dano znati otajstva kraljevstva nebeskoga, a njima nije dano. Doista, onomu tko ima dat će se i obilovat će, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima. U prispodobama im zborim zato što gledajući ne vide i slušajući ne čuju i ne razumiju.“ „Tako se ispunja na njima proroštvo Izaijino koje govori: Slušat ćete, slušati – i nećete razumjeti; gledat ćete, gledati – i nećete vidjeti! Jer usalilo se srce naroda ovoga: uši začepiše, oči zatvoriše da očima ne vide, ušima ne čuju, srcem ne razumiju te se ne obrate pa ih izliječim. A blago vašim očima što vide, i ušima što slušaju. Zaista, kažem vam, mnogi su proroci i pravednici željeli vidjeti što vi gledate, ali nisu vidjeli; i čuti što vi slušate, ali nisu čuli.“ „Vi, dakle, poslušajte prispodobu o sijaču. Svakomu koji sluša Riječ o Kraljevstvu, a ne razumije, dolazi Zli te otima što mu je u srcu posijano. To je onaj uz put zasijan. A zasijani na tlo kamenito – to je onaj koji čuje Riječ i odmah je s radošću prima, ali nema u sebi korijena, nego je nestalan: kad zbog Riječi nastane nevolja ili progonstvo, odmah se pokoleba. Zasijani u trnje – to je onaj koji sluša Riječ, ali briga vremenita i zavodljivost bogatstva uguše Riječ, te ona ostane bez ploda. Zasijani na dobru zemlju – to je onaj koji Riječ sluša i razumije, pa onda, dakako, urodi i daje: jedan stostruko, jedan šezdesetostruko, a jedan tridesetostruko.“

Nakon navještaja Riječi, slijedi kratak odjek. Neka se župnik kratko osvrne na pročitani odlomak Evanđelja. Zatim ostanite nekoliko trenutaka u tišini. Potaknite sudionike na osluškivanje Riječi ovim ili sličnim poticajima:

- Kako ja primam sjeme Božje Riječi?
- Vjerujem li u životvornu snagu sjemena Božje Riječi?
- Kojoj vrsti tla najviše sliči moja nutrina?

Nakon kratkog razmatranja, pozovite sve sudionike da odlože svoje sjeme na vrstu tla koja ga najviše određuje u crkvenom životu. Za to vrijeme može svirati meditativna glazba.

Prijedlozi

- https://www.youtube.com/watch?v=RT0u12Dvveg&list=RDMM&start_radio=1&rv=sFO0STnYxMM
- https://www.youtube.com/watch?v=L4w5AhBrLAA&list=RDL4w5AhBrLAA&start_radio=1&rv=L4w5AhBrLAA&t=9

UVOD U TEME: SLUŠATI – GOVORITI JASNO – DIJALOGIZIRATI U CRKVI I DRUŠTVU

Koordinator objasni niže obrađene pojmove – ključne elemente rasprave.

SLUŠANJE. Tko vježba umijeće slušanja, mora ući u borbu sa sobom i svojim nagnućem da bude u središtu, da njegova sjećanja, osjećaji i želje budu središte svijeta. Tko sluša, zaboravlja sebe. Slušanje je trud oko udaljavanja svoga ega iz središta svoga svijeta. Ono je borba protiv samog sebe. Čovjek mora pobijediti samoga sebe da bi u sebi stvorio prostor drugome.

Slušanje je put u cjelinu, jer je u stanju slušati Logos. Ovako je Hans-Georg Gadamer isticao razliku sluha od ostalih osjetila. Cjelinu valja razumjeti kao zadnji obzor na kojem se naslućuje smisao svega, Logos, ali i kao put iscjeljenja. Riječ je lijek. Logos iscjeljuje. No, put u cjelinu i put iscjeljenja nije riječ koju izgovaramo, nego riječ koju primamo. Zato riječ, dočim uđe u glas, odmah traži uho. Slušanje. Smisao dolazi izvana i iscjeliteljska riječ dolazi k nama. Valja ih prihvatiti. No, nije lako slušati. To je teško i iznimno rijetko umijeće.

Što se događa kada čovjek sluša? Čovjek drugome otvara svoj prostor i svoj svijet. Ugošćuje drugoga. Riječi drugoga dopušta ulazak i boravak u svome prostoru. Slušanje je gostoljubivost.

Naš je svijet prepun riječi. Pa ipak, mnogi pate od osamljenosti i besmisla. Kroz mnoštvo riječi iscjeliteljska se Riječ jedva može probiti do ljudskog uha. No, nije Logos nemogućan. Buka riječi začepila nam je uši. Uz to, strah da nas drugi iskoristi, oduzme nam vrijeme i zatrpava sobom i svojom pričom može biti toliko velik da se i ne usudimo otvarati i poklanjati svoje uho. Pa ipak, cjelina i iscjeljenje dolaze samo kroz otvoreno uho i slušanje.

Čudesno je kada se dogodi da, usprkos globalnoj buci i gomili brbljavih ljudi, čovjek naiđe na gostoljubivo uho. Još je čudnije da svatko u sebi nosi mogućnost slušanja. A najčudnije da se Logos daruje onima koji ga hoće primiti slušanjem. (fra Ante Vučković)

GOVOR je dio naše svakodnevne komunikacije. Bila ta komunikacija verbalna ili neverbalna, pisana ili nepisana, cilj joj je prenijeti poruku. Komunikacija je dvosmjerni proces. Jednako je važno i prenijeti i primiti poruku. U ovom dijelu „Zajednički hod“ poziva nas da govorimo. Poziva nas da iznesemo poruku koju nosimo u srcima, da izrazimo zahvalnost i želje svoje duše. Prilika je da se svatko odvaži govoriti o stvarima unutar zajednice koje smatra vrijednim govora, uvažavajući druge i ulazeći u dijalog. Prilika je i da se razmisli o dijalogu unutar župne zajednice i cijele Crkve, ali i o nastupanju u raznim medijima (pisanim, radijskim, televizijskim, društvenim mrežama).

DIJALOG je razgovor dvoje ili više ljudi kako bi se riješio neki problem, razriješile nesuglasice. (enciklopedija.hr)

On je i susret dvojice (ili više) slobodnih ljudi koji hoće razmijeniti mišljenja o važnom pitanju na koje daju različite ili suprotne odgovore, kako bi u ravnopravnim uvjetima došli do rješenja kojim bi obojica (ili svi) bili zadovoljni. (Đ. Šušnjić)

CILJ DIJALOGA

Dijalog bi trebao dovesti sve sudionike dijaloga bliže k istini ili do istine, drugim riječima – do jedinstva u bitnome, ili makar omogućiti razmjenu ideja ili mišljenja, a pri tome sačuvati ljubav, slobodu i ljudsko dostojanstvo svakog sudionika.

Istina koja oslobađa trebala bi biti primarni cilj svakoga dijaloga, kao što vidimo na primjeru dijaloga (razgovora) između Samarijanke i Isusa. Gospodin želi da mu se klanjamo u duhu i istini, jer takve klanjatelje traži Otac. (usp. Iv 4,23)

Načelo kršćanskog razlučivanja, koje vrijedi i za svaki istinski dijalog, a pripisuje se svetom Augustinu, kaže: „*In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas*“, što znači: „U bitnome jedinstvo, u dvojicama sloboda, a u svemu ljubav.“

OSNOVNE PRETPOSTAVKE DIJALOGA:

Kako bismo kvalitetno ušli u dijalog i imali rezultate, potrebno je poznavati osnovne pretpostavke dijaloga. To su:

1. Dijalog se odvija u osobnom susretu čovjeka s čovjekom
2. Prihvatanje sugovornika kao sebi ravna bez obzira na suprotstavljenost mišljenja (ravnopravnost)
3. Uzajamno upoznavanje sudionika prije ulaska u dijalog radi izbjegavanja predrasuda
4. Iskrenost, radoznalost i želja pojedinca da se obogati otkrićem nečeg novog
5. Truditi se razumjeti i znati slušati drugoga te svoja stajališta jasno i strpljivo razložiti
6. Imati u vidu spoznaju o čovjekovoj ontološkoj nedovršenosti i nesavršenosti. Čovjek sam sebe usavršava i obogaćuje upravo ulazeći u odnos s drugim čovjekom.
7. Uloga Crkve u promicanju dijaloga u društvu i unutar nje same

Na našem zajedničkom putu u današnjem umreženom društvu suodnos Crkve i svijeta može se uspostaviti putem – dijaloga.

• Priča „GLAS IZ ŠKOLJKE“

Nakon što objasnite temeljne pojmove, kao zajednički uvod u grupni rad, pročitajte/ pogledajte priču kao pomoć i poticaj za raspravu.

GLAS IZ ŠKOLJKE

Bogati i moćni kralj iz Sjevernih zemalja imao tri sina. Odgajao ih je da budu uvijek ponosni, jaki i velikodušni. No trojica braće međusobno su se jako razlikovala.

Najstariji, zvao se Valent, bio je izrazito snažan mladić, odlučna značaja, ali često bahat i drzak.

Drugi, zvao se Folko, bio je inteligentan, oštar, ali često škrt i neobuzdan.

Treći je imao crte dječaka i zvao se Jakov. Duga plava kosa uokvirivala je njegovo izduženo i simpatično pjegavo lice iz kojega su se krijesila dva oka boje zrele kestena. Janko bijaše živahan i bistar, ali se neprestano morao čuvati zadjevica sa starijom braćom, a ona ga baš i nisu voljela.

Kad je kralj Sjevernih zemalja ostario, osjetio je kako se približio čas da odredi nasljednika, ali nije znao kojega od trojice sinova da izabere. Volio je svu trojicu i za cijeloga života nije pravio razliku među njima. Jednoga dana pozvao ih je u kraljevsku dvoranu.

U potrazi za smaragdom

„Djeco moja“, rekao je kralj blago ih gledajući, „jedan od vas treba sjesti na kraljevsko prijestolje kao moj nasljednik. Svu vas trojicu volim jednako i ne mogu se odlučiti, pa ćemo stvar ovako urediti: kraljevstvom će vladati onaj tko mi donese smaragd skriven u dubinama Gvozdenih stijena na sjeveru zemlje.“

Trojica braće ostadoše bez daha. Smaragd bijaše san svih vitezova i ratnika Sjevernih zemalja, ali nijedan od onih koji su krenuli u planine nije se vratio živ; stradavali su u nekoj od mnogobrojnih nesreća na putu.

„Znam da je to težak pothvat“, rekao je stari kralj, „ali isto tako znam da vi to možete uspjeti. Stoga ću vam dati tri korisna dara da vas prate.“

Rekavši to, kralj podiže sa stola izvezeni plašt kojim su darovi bili prekriveni. Pojavili su se: oštri mač, hrpa zlatnika i krasna školjka veličine dviju ljudskih šaka.

„To su moja snaga, moje bogatstvo i moje riječi“, objasnio je kralj. „Oštrica ovog mača je neuništiva, ovo su novci najbogatijeg čovjeka u kraljevstvu, a u školjci su sve moje riječi koje sam vam rekao od dana kad ste rođeni do sada. Izaberite što se kojemu najviše sviđa.“

Valent i Folko izmijeniše poglede i odabraše prema svojim sklonostima, ne osvrćući se na Jakova. Ljuti mač se učas nađe u Valentovim, a novci u Folkovim rukama. Jakov uze školjku i sveza je oko vrata. Nakon toga sva trojica otputuju. Valent na vatrenu konju, Folko u pozlaćenim kočijama. Jakov se, fučkajući, otputi pješice.

Razbojnik Malak

Prva veća prepreka bijaše Mračna prašuma kojom je vladao okrutni razbojnik Malak. Valent je prvi onamo stigao. Čim su ga straže vidjele, izađoše preda nj i zapriječiše mu put. Mladi kraljević trže mač i zapodjenu strašnu bitku. Malo nakon toga stigao je i Folko u pozlaćenoj kočiji tražeći da ga dovedu osobno Malaku.

„Ako me pustiš, dat ću ti sto zlatnika“, reče on razbojniku.

„Želim sto pedeset“, odgovori Malak.

„Sto trideset“, odvrati Folko.

„Dvjesto.“

„Sto četrdeset...“

Tako su se oni dugo pogađali.

Jakov stiže tek uvečer. Valent se još borio, a Folko nadmetao u cjenkanju s Malakom. Mladić prisloni školjku na uho i začuje jasni glas svoga dobrog oca: „Sinko moj, zapamti da se više muha uhvati na kap meda nego na bure octa.“

Jakov je sve shvatio. Nabere malina i borovnica te načini mirišljavo osvježavajuće piće pa ga jednostavno i srdačno ponudi Malaku. Krvoločni razbojnik nije nikada u svom životu primio dar (zato i bijaše tako grub). Okusi piće, obriše brke i upita Jakova sumnjičavo:

„Zašto to činiš?“

„Zato što su mi rekli da si ti najhrabriji ratnik u cijelome kraju!“

„Ti si pravi momak. Zatraži što god hoćeš, dat ću ti.“

„Oslobodi mi prolaz kroz prašumu i pusti dvojicu moje braće, moćni i darežljivi viteže.“

Malaku nikad nitko nije rekao da je „darežljiv“, pa se gotovo rasplakao od ganuća.

Tako su trojica braće prošla kroz Mračnu prašumu. Valent i Folko bijahu toliko umorni da odmah utonuše u dubok san. Jakov ponovno prisloni školjku na uho.

„Zapamti, sinko, da jutarnji sati imaju zlatna usta“, čuo je očev glas.

U zoru, još za mraka, krene on na put. Druga velika zapreka bila je Olujno jezero. Kad je Jakov do njega stigao, ono još bijaše zaleđeno, te ga je brzo prešao. Njegova su braća stigla kad je sunce već bilo visoko, led se otopio, a pobješnjeli valovi ulijevali su jezu. Valent i Folko bijahu prisiljeni poći zaobilaznim putem na kojem je bilo mnoštvo ranih opasnosti.

Tako je Jakov prvi došao i do treće i odlučujuće zapreke: strašne Bare žalosti.

Bara žalosti

Bara žalosti bila je beskrajna jama puna živoga blata. Mogli su je prijeći samo hrabri, ustrajni i ljudi jake volje. Jakov je krenuo odlučno. No živi pijesak i korijenje mrtvih biljaka zaustavljali su ga i vukli u dubine. Svaki korak stajao ga je velikoga truda.

Valent i Folko stigli su kasnije. S njima je odmah na početku loše krenulo. Valentov je konj ubrzo potonuo, pa je jahač nastavio pješice, ali su mu mač i ratna oprema sve više otežavali put. Sa svakim korakom tonuo je u blato do vrata.

Folkova se kočija raspala, vrećica sa zlatnicima se otvorila i sve je progutao živi pijesak. Folko se uzalud trudio da spasi bar jedan zlatnik.

Nakon nekog vremena Valent i Folko dokopaše se truloga panja i sjedoše na nj oplakujući svoju zlu kob, tužniji od same Bare žalosti.

A Jakov?

On je također imao teških trenutaka.

Cijeli je dan prelazio baru kojoj se nije vidjelo kraja.

Kad su mu blatni vrtlozi zahvatili gležnjeve, prinio je uhu čarobnu školjku.

„Ja imam veliko povjerenje u tebe, sine moj. Ti si sve što imam na ovom svijetu. Vrlo sam ponosan na tvoju hrabrost“, čuo je očev glas. U drugoj prigodi školjka je poručivala: „Tko se ne trudi i nije ustrajan, ništa veliko neće postići u životu. Ako želiš biti velik u životu, moraš težiti za velikim stvarima... Hrabro samo, sine moj, veliki ideali daju veliku snagu... Kopaj po svojoj nutrini pa ćeš pronaći neslućene zalihe energije...“

Svaki put kada je čuo očev glas, Jakova bi iznova zahvatilo oduševljenje, tako da je uspio prijeći Baru žalosti i doći do ulaza u Gvozdene stijene gdje se nalazio smaragd. Radosno je povikao u školjku: „Hvala ti, tata!“

Bruno Ferrero

Nakon pročitane priče napravite stanku od nekoliko sekundi i zapodjenite razgovor. Slijede pitanja vezana uz priču kako bi pomogla otvoriti raspravu u manjim skupinama.

- Što mislite, zašto je stari kralj tako postupio?
- Jesu li Valent i Folko u nečemu pogriješili?
- Zašto je školjka pomogla Jakovu?
- Što predstavlja traganje za smaragdom?
- Što znači da školjka s očevim riječima vrijedi više od mača i novca?
- Imate li vi školjku s važnim riječima? – *nakon tog pitanja uzeti Bibliju u ruke... i reći: Bog nam je ostavio svoje riječi. Kako ih slušamo? Koriste li nam u životu? Znamo li ih drugima jasno prenijeti? Znamo li o njima međusobno dijalogizirati?*

Božja riječ o Sijaču, predstavljene teme i netom poslušana priča neka vam budu poticaji za rad u manjim skupinama. Večeras pokušajmo jedni druge DOBRO SLUŠATI, jedni drugima JASNO GOVORITI i međusobno DIJALOGIZIRATI.

RAD U SKUPINAMA – RASPRAVA

Nakon priče i kratkog osvrta slijedi rad u manjim skupinama. Oblikujte manje skupine ovisno o broju sudionika u župnom sinodskom savjetovanju. Optimalan broj ljudi u jednoj manjoj skupini je 8. Nastojte da skupine ne budu prevelike ni premalene, da se svatko može uključiti i pridonijeti raspravi.

Skupine se mogu formirati na više načina:

- prema rasporedu kako su sjeli sudionici te večeri: osam ljudi međusobno bliži po sjedenju čini jednu skupinu
- listovima različitih boja: podijelite sudionicima listove papira u različitim bojama i sudionici koji su izvukli papire iste boje čine jednu skupinu
- izricanjem brojeva sudionicima: 1, 2, 3, 4, 1, 2, 3... (ako budete imali četiri skupine)
- izricanjem riječi sudionicima: svakom sudioniku kaže se jedna riječ, npr. sinoda – hod – papa – Crkva... (sudionici kojima je izrečena ista riječ čine jednu skupinu)

Svaka skupina treba imati moderatora, koji će ujedno biti član župnog tima za sinodski hod u župi. Njegova je zadaća poticati raspravu, produbljivati pitanja, usmjeravati tijekom razgovora, uključiti sve da govore, u načelu: održavati ugodno ozračje i dobru dinamiku rada u skupini. U svakoj skupini među sudionicima treba odrediti zapisničara koji će nakon rada u skupinama biti spreman u plenumu predstaviti rad skupine i iznijeti zaključke, prijedloge i primjedbe sudionika. Poželjno je da svaka skupina bude u odvojenoj prostoriji.

Ako se svi sudionici unutar skupine ne poznaju, započnite s kratkim predstavljanjem. Predlažemo da prije početka rasprave u skupini sudionicima podijelite radni list s pitanjima za raspravu. Uzmite si vremena da sudionici, svaki za sebe, pročitaju pitanja. Dopustite da rasprava teče slobodno. Važnije je razgovarati, slušati, razmjenjivati mišljenja, voditi dijalog, nego odgovoriti na svako pitanje. Na neka pitanja sudionici neće imati odgovor, dok će ih druga potaknuti na razmišljanje i razgovor. Usmjerite se na ta područja, odnosno pitanja. Budite slobodni postaviti potpitanja, tražiti prijedloge i rješenja, osluškivati želje i poticaje koji dolaze od vjernika. Za raspravu predviđene su već spomenute tri teme. Ponudite sve tri teme (sva pitanja) sudionicima skupina. Možete se odlučiti za drugačiji model, da svaka grupa obrađuje jednu temu. Procijenite koliko ćete vremena dati skupinama za raspravu. Predlažemo 45 do 60 minuta.

Pitanja za raspravu – radni list

SLUŠAJ!

Slušanje je prvi korak, ali zahtijeva otvoren um i srce, bez predrasuda.

- Kako se u našoj župnoj zajednici sluša Riječ Božja? Postoji li služba čitača? Obavljaju li ju osobe dobro, radosno, spremno? Doživljavamo li službu čitača kao privilegij i povlasticu ili kao način služenja?
- Koje mjesto Božja riječ ima u mom osobnom životu, a koje mjesto u našim obiteljima?
- Kako Bog danas govori Crkvi, ljudima, svakome od nas? Gdje možemo čuti Boga?
- Znamo li slušati jedni druge u obiteljima? Imamo li vremena druge saslušati? Kako drugi reagiraju na našu potrebu da budemo saslušani?
- Koga je naša partikularna Crkva „dužna osluškivati“?
- Kako se sluša pastire Crkve?
- Kako se sluša laike, napose mlade, muškarce i žene?

- U čemu bi vjernici trebali slušati biskupe i svećenike, a u čemu biskupi i svećenici vjernike?
- Kako integriramo doprinos posvećenih žena i muškaraca (redovnika i redovnica)?
- Koji prostor ima glas manjina, odbačenih i isključenih? Tko su odbačeni i isključeni u našoj sredini? Koju skupinu ljudi rijetko vidimo u crkvi?
- Možemo li prepoznati predrasude i stereotipe koji ometaju naše slušanje?
- Kako osluškujemo društveni i kulturni kontekst u kojem živimo?
- U čemu bismo mi vjernici trebali slušati svijet, nevjernike, one koji drugačije misle i vjeruju?
- Što nam je teško čuti/slušati u Crkvi? Što nam je potrebno da čujemo u Crkvi?

GOVORI JASNO!

*Svi su pozvani **govoriti hrabro, slobodno i iskreno**, tj. u slobodi, istini i ljubavi.*

- Što omogućuje ili priječi hrabar, iskren i odgovoran govor u našoj župnoj zajednici, mjesnoj Crkvi i društvu?
- Kada i kako uspijevamo reći ono što nam je važno? Imam li priliku izraziti se?
- Usudim li se govoriti? Osjećam li se potaknut govoriti?
- Potičem li drugog da govori?
- Kako se odgovorni unutar zajednice (biskupi, svećenici, vjeroučitelji, istaknuti laici, svaki pojedinac) izražavaju kad žele prenijeti poruku?
- Tko govori u ime kršćanske zajednice i kako ih se bira?
- Ako predstavljam Crkvu, kako nastupam? Jesam li odvojen od svoje zajednice ili izražavam njezin glas?
- Kakvi su moji dojmovi govora u Crkvi na svim razinama?
- Kako doživljam nedjeljne propovijedi? Razumijem li što svećenici govore? Što bih htio reći propovjednicima?
- Je li poruka koju dobivam u komunikaciji jasna?
- U čemu je Crkva u svom govoru jasna, a u čemu nejasna?
- Bojimo li se kao Crkva govoriti o nekim aspektima života, društvenim pojavama, nepravilnostima u svijetu i grijesima?
- Nedostaje li nam hrabrosti, iskrenosti i unutarnje slobode u naviještanju Evanđelja?
- Koliko je jasna poruka Evanđelja vjernicima koji su redovito u crkvi?
- Što ja govorim o Crkvi?
- Kako predstavljam Crkvu u društvu?
- Kako govorim s prijateljima? Što kažu moji prijatelji o Crkvi?
- Kako nastupam na društvenim mrežama? Kako predstavnici Crkve nastupaju na društvenim mrežama? Širimo li Radosnu vijest ili činimo kontraefekt svojim komentarima i objavama?
- Zašto svoja loša mišljenja i komentare iznosimo na društvenim mrežama? Je li to zbog straha od izražavanja mišljenja unutar zajednice ili nemam priliku izraziti svoje mišljenje u zajednici?
- Kako mediji govore o Crkvi? Koje su pozitivnosti i negativnosti govora o Crkvi u medijima?
- Vjerujemo li više medijskim napisima ili svojim svećenicima? Zašto?

Za pojedine vjerničke zajednice (župna zajednica, molitvene grupe, biblijske grupe, zborovi, ministranti itd.)

- Kakav je govor unutar zajednice?
- Kako govori voditelj?
- Kako govore sudionici?
- Osjećam li se sigurno i pozvano izraziti što želim reći?
- Nailazim li na uvažavanje svojeg govora?
- Kakav je govor upućen meni?

DIJALOGIZIRAJ!

Dijalog iziskuje ustrajnost i strpljivost, ali isto tako omogućuje uzajamno razumijevanje.

- Postoji li dijalog u našoj župnoj zajednici?
- Između koga se odvija taj dijalog, na koji način i gdje?
- Postoji li dijalog i uvažavanje među različitim zajednicama koje djeluju u našoj župi?
- Kakvi su odnosi unutar jedne zajednice (npr. molitvena zajednica, biblijska skupina, župni zbor), a kakvi su odnosi među zajednicama?
- Odnosimo li se jedni prema drugima kao ravnopravni članovi Božjeg naroda?
- Koja su sredstva dijaloga unutar naše mjesne Crkve?
- Koje su pozitivne strane naše župne zajednice, a koje negativne?
- Kako se nosimo s razlikama (sukobljavanjima) i teškoćama u našoj zajednici?
- Koja su to goruća pitanja o kojima trebamo raspravljati (u našoj župi)?
- Na koji način doživljavamo mišljenja različita od našeg?
- Što mi vjernici možemo učiniti da naša župna zajednica raste? (Često tražimo krivce ili čeznemo za „dobrim starim vremenima“, a ne nudimo rješenja i ne pokušavamo dati nešto od sebe.)
- Kako župna zajednica (župnik u zajedništvu pastoralnog i ekonomskog vijeća) dijalogizira i surađuje s lokalnom zajednicom?
- Kojim bismo problemima u Crkvi i društvu trebali pridavati više pozornosti?
- Jesmo li sposobni za konstruktivni dijalog koji se sastoji u slušanju drugog ili čak protivnog mišljenja, iskrenog razmišljanja o njemu i davanje povratnog mišljenja bez ostrašćenosti (bez negativnih emocija, uvrijeđenost i sl.)?
- Koliko te ljude susrećem i koliko sam upoznat s njihovim problemima i mukama?

STANKA

Susret predviđa stanku za neformalno druženje i razgovor uz kavu. Ne zanemarite i taj sastavni dio sinodskih susreta te pripremite mjesto za okrepu sudionika.

PLENUM – ZAJEDNIČKA RASPRAVA

Nakon rada u skupinama i stanke, u plenumu će predstavnik svake skupine iznijeti zaključke, naglaske i prijedloge svoje skupine. Drugi članovi mogu se nadovezati, rasprava se može nastaviti, prilika je da se postave pitanja i zajedno traže odgovori na njih. Koordinator ili župnik moderira plenarnom raspravom.

SINTEZA – ZAKLJUČAK

Nakon iznošenja zaključaka, zapisničari će bilješke predati koordinatorskom ili nekome iz župnog tima (kako je već dogovoreno). Na kraju susreta napravite sintezu, osvrnite se ukratko na cijeli susret, podsjetite na tri zadane teme i istaknite misli koje su se provlačile tijekom susreta te zaključke koji su se donijeli u skupinama.

Zajednički zaključak

Svrha ovog našeg okupljanja večeras bila je da sami sebi kao udovi jednoga Tijela – Crkve osvijestimo hodočasnički vid vjerničkoga života. Vjera raste po svjedočenju. Svjedočenje treba slušanje. Učvršćeni riječju Božjom i svetim sakramentima pozvani smo i poslani svjedočiti Božju ljubav cijeloj ljudskoj obitelji, posebice onima koji žive na duhovnim, društvenim, gospodarskim, političkim, zemljopisnim i egzistencijalnim periferijama naše mjesne Crkve, naših župa, cjelokupnog društva. Sanjajmo Crkvu kakva smo pozvani biti, omogućimo jedni drugima da nam procvjetaju nadanja, da se probudi povjerenje, zacijele rane. Zajedno tkajmo nove i dublje odnose, učimo jedni od drugih, gradimo mostove, prosvjetljujmo pameti, ugrijmo srca, obnovimo snagu naših ruku za naše zajedničko poslanje, obnovimo svoj mentalitet – identitet i crkvene strukture.

Najavite kada će biti treće župno savjetovanje, koje će biti teme, pozovite ih da se pridruže i dovedu one koji još nisu bili ni na jednom susretu. Teme sljedećeg susreta su: Slavlje – Dijeliti odgovornost za zajedničko poslanje – Autoritet i sudjelovanje.

MOLITVENI ZAVRŠETAK

Susret završite molitvom i pjesmom po osobnom izboru.

Prijedlozi

- Vodi me (plava pjesmarica 195)
- Na čvrstoj stijeni (plava pjesmarica 108)
- Djeluj kroz mene (<https://www.scribd.com/document/354481100/Djeluj-Kroz-Mene>)

PRODUBLJIVANJE – za one koji žele više...

Na kraju susreta pri odlasku sudionika možete podijeliti listiće s poticajima za razmišljanje i prijedlozima za čitanje.

Jesi li se odvažio otvoriti Sveto pismo i pokušao ponešto pročitati? Pa potom zastati, dopustiti Riječi da odjekne u tebi i osluškovati što ti govori? Baš tebi, ne nekome drugome, Riječ svaki put iznova progovara tebi izravno, o tvom životu, tvojim mukama, tvojim radostima. I Riječ je uvijek nova, nikad nije stara. Svakoga dana, iznova, naoko isti „stari” tekst u tebi može probuditi sasvim nove misli, sasvim nove osjećaje. Jesi li Riječi probao dati priliku?

Da, znam, reći ćeš da je teško, da ne možeš toliko vremena posvetiti čitanju i da je mnogo toga drugoga što te trenutačno privlači. Mnogo je lakše gledati TV ili slušati radio. Lakše je jer ne moraš razmišljati, ne moraš sebe nakratko ostaviti postrani da bi netko drugi mogao doći do izražaja, da ga možeš čuti. Lakše je jer gledajući i slušajući neku emisiju samo primaš, nema truda, nema napora. A opet, kakvi su plodovi? Donosi li to mir u tvoj život? I to ne jednokratni mir, već onaj istinski mir koji te može nositi kroz dan.

Daj Riječi priliku, poslušaj što ti govori, ne prilazi joj kao nečemu što si već čuo, što ti je već poznato. Upamti, Riječ je uvijek nova, samo čeka da joj priđeš bez predrasuda i otvoriš svoje srce i svoje misli kako bi mogla govoriti baš tebi. Izazivam te!

Uz čitanje Božje riječi razvijati umijeće SLUŠANJA:

Pročitajte tekst o Petru i Korneliju (Dj 10) – tumačenje: <https://amdg.eu/2012/03/petrovo-svjedocenje/>

Bog zove Samuela (1Sam 3) - tumačenje: <https://amdg.ffrz.hr/1sam3.htm>

- Treće sinodsko savjetovanje -

Susret u župi za sve župljane

SLAVLJE

– DIJELITI ODGOVORNOST ZA ZAJEDNIČKO POSLANJE – AUTORITET I SUDJELOVANJE

Sudionici:

- župnik – predvodi molitvu, naviješta i tumači riječ Božju, pozdravlja sudionike na početku i na kraju susreta, priprema susret s koordinatorom, prisutan je na susretu
- koordinator – priprema susret sa župnikom, moderira susretom, uvodi sudionike u temu, izriče sintezu, zajedno sa župnim timom ostvaruje planirani tijek susreta, neke aktivnosti može povjeriti članovima župnog tima
- župni tim – surađuje s koordinatorom u pripremanju i održavanju susreta, priprema okrepu za sudionike, u svakoj manjoj skupini članovi moderiraju razgovor i raspravu
- skupina pjevača – predvodi pjevanje na susretu

Materijali

- stol za predsjedanje, laptop i projektor, razglas, stolci za sudionike
- Evanđelistar i svijeće, stalak za Evanđelistar
- instrumenti za sviranje i note/tekstovi za pjevanje
- radni materijali sinodskog povjerenstva, olovke i listovi za pisanje
- materijal za podjelu u manje skupine (ako je potrebno)
- okrepa za sudionike

OKUPLJANJE – Pripremiti prostor

Preporučuje se da sinodsko savjetovanje (susret) održite u župnoj dvorani. Ne zaboravite da na mjestu susreta treba biti izložen Evanđelistar koji ste svečano unijeli na prvom susretu. Potrebni su vam laptop i projektor, zvučnici za reprodukciju audiosadržaja te radni materijali za rad u skupinama, pisaći pribor za zapisničare u skupinama. Cijeli susret prati powerpoint prezentacija.

Na prvom susretu vjernici su se upoznali sa sinodskim procesom, njegovim ciljevima i načinom provedbe. Polazišta naših susretanja su nam molitva i razmatranje Božje riječi, a kao poticaj čuli smo svjedočanstvo vjere jednog od vjernika. Nakon stanke pred vjernike smo stavili temeljno pitanje sinode i deset tema kroz koje je razrađeno temeljno pitanje te su se kroz pojedina pitanja susreli s tim temama i o njima promišljali. Na prošlom susretu promišljali smo i osluškivali o temi „Slušati – Govoriti jasno – Dijalogizirati u Crkvi i društvu“. Prisjetimo se priče „Glas iz školjke“ i rasprava koje smo vodili u manjim skupinama.

Današnji susret započet će molitvom i pjesmom, slijedit će navještaj i razmatranje riječi Božje. Za ovaj susret predviđene su tri teme (područja) sinodskog hoda: Slavlje – Dijeliti odgovornost za zajedničko poslanje – Autoritet i sudjelovanje. Slijedi uvod u temu. U daljnjoj razradi susreta pronaći ćete prijedlog za uvod u temu. Formirat ćete zatim male skupine za raspravu. Rasprave su važan dio sinodskih savjetovanja. Predloženim pitanjima i smjernicama za raspravu možete dodati svoja. Nastojte da svaka skupina bude u zasebnom prostoru. Tijekom rasprava potrebno je da netko iz župnog tima moderira radom u skupini, a netko od vjernika bude zapisničar (glasnogovornik). Nakon rasprave napravite stanku i ponovno se vratite u zajednički prostor kako bi zapisničari predstavili rad u skupini. Ostavite mogućnost za zajedničku raspravu da sudionici mogu dati svoj komentar, prijedlog, mišljenje, postaviti pitanje, osvrnuti se na rečeno. Na kraju susreta napravite sintezu, osvrnite se ukratko na cijeli susret i istaknite misli koje su se provlačile tijekom susreta. Zahvalite sudionicima na odazivu i doprinosu sinodskom hodu. Najavite sinodska savjetovanja (susrete) za pojedine skupine vjernika.

Uvodne misli prije molitvenog sabiranja

Kao biskupijska i župna zajednica započeli smo sinodski hod. Na prvom susretu zajedno smo, u slavlju Božje riječi, slušanju svjedočanstva o vjeri i kratkom predstavljanju tema sinodskih rasprava ušli u sâm sinodski proces. Iako smo na tom putu već od listopada prošle godine, kada se u katedralnim crkvama otvarao sinodski hod, danas (večeras) okupili smo se na našem trećem susretu u kojem ćemo zajednički, počevši svatko od sebe, promišljati o slavlju Boga u našim zajednicama, o dijeljenju odgovornosti u zajedničkom poslanju te o autoritetu i sudjelovanju u poslanju Crkve. Neka nam i ovo današnje (večerašnje) savjetovanje na župnoj razini pomogne odvažnije i zauzetije slijediti Put – Isusa Krista; neka nam pomogne u pronalaženju odgovora na temeljna pitanja:

1. Kako se danas – na različitim razinama, od mjesne do opće Crkve – ostvaruje taj „zajednički hod“ koji Crkvi omogućuje naviještati evanđelje u skladu s poslanjem koje joj je povjereno?

2. Na koje nas korake Duh poziva kako bismo rasli kao sinodalna Crkva? (PD, 2).

MOLITVENI POČETAK

Okupljanje sudionika na sinodsko savjetovanje može pratiti instrumentalna glazba. Susret započnite pjesmom i molitvom za sinodu „Stojimo pred tobom, Duše Sveti“.

Stojimo pred tobom, Duše Sveti,
sabrani u tvoje ime.
Povjeravamo se samo tebi da nas vodiš:
nastani se u srcima našim,
pokaži nam put kojim nam je ići
i nauči nas njime pravo hoditi.

Slabi smo i grešni,
ali ti nas čuvaj da ne budemo nositelji nesklada.
Ne dopusti da nas neznanje odvede na pogrešan put
i da površnost ravna našim djelima.

Udijeli nam da u tebi pronađemo mjesto jedinstva
kako bismo zajedno kročili prema vječnomu životu,
ne udaljujući se nikada od puta istine
ni od onoga što je ispravno.

Za sve to molimo tebe,
koji djeluješ na svakome mjestu i u svakome vremenu,
u zajedništvu s Ocem i Sinom,
u vijeke vjekova. Amen.

Molitveni trenuci mogu se obogatiti još nekom pjesmom po izboru.

Prijedlozi

- Od sva se četiri vjetra (PGPN 226)
- Daj nam svima Duha Svog (plava pjesmarica 32)
- Hajdemo zajedno (plava pjesmarica 55)
- Hvaljen budi, o Bože, Kralju naš (plava pjesmarica 61)
- neka druga pjesma

NAVJEŠTAJ BOŽJE RIJEČI

*Jedan od članova župnog tima može pročitati biblijski tekst – **odlomak iz Prve poslanice Korinćanima (1Kor 12, 12-27)**, a župnik će izreći nekoliko prigodnih poticaja za promišljanje nad tekстом.*

Doista, kao što je tijelo jedno te ima mnogo udova, a svi udovi tijela iako mnogi, jedno su tijelo – tako i Krist. Ta u jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni, bilo Židovi, bilo Grci, bilo robovi, bilo slobodni. I svi smo jednim Duhom napojeni. Ta ni tijelo nije jedan ud, nego mnogi. Rekne li noga: »Nisam ruka, nisam od tijela«, zar zbog toga nije od tijela? I rekne li uho: »Nisam oko, nisam od tijela«, zar zbog toga nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje bi bio sluh? Kad bi sve bilo sluh, gdje bi bio njuh? A ovako, Bog je rasporedio udove, svaki od njih u tijelu, kako je htio. Kad bi svi bili jedan ud, gdje bi bilo tijelo? A ovako, mnogi udovi – jedno tijelo! Ne može oko reći ruci: »Ne trebam te«, ili pak glava nogama: »Ne trebam vas.« Naprotiv, mnogo su potrebni udovi tijela koji izgledaju slabiji. A udove koje smatramo nečasnijima, okružujemo većom čašću. I s nepristojnima se pristojnije postupa, a pristojni toga ne trebaju. Nego, Bog je tako sastavio tijelo da je posljednjem udu dao izobilniju čast da ne bude razdora u tijelu, nego da se udovi jednako brinu jedni za druge. I ako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi. A vi ste tijelo Kristovo i, pojedinačno, udovi.

Ostanite nekoliko sekundi u tišini. Potom izreknite prigodne poticaje za promišljanje nad ovim tekстом.

UVOD U TEME: SLAVLJE – DIJELITI ODGOVORNOSTI U ZAJEDNIČKOM POSLANJU – AUTORITET I SUDJELOVANJE

Koordinator uvede okupljene u teme susreta. Možete se poslužiti ovim poticajima.

Na današnjem susretu razmišljat ćemo, dijeliti iskustva i osluškivati jedni druge te tako pokušati razlučiti na što nas to Duh Sveti potiče u našem hodočasničkom i misionarskom putu.

Teme današnjeg susreta su teme koje se tiču dijeljenja odgovornosti i sudjelovanja u zajedničkom poslanju nas koji smo Crkva unutar naše župne zajednice, a čija se živost i zajedništvo na najdubljoj razini doživljava u liturgijskom slavlju.

Crkva nije humanitarno, političko ili kulturno udruženje, već je ona živo tijelo – Tijelo Kristovo koje djeluje unutar povijesti. Dakle ona je sastavljena od hijerarhijskih organa, ali je i mistično Tijelo Kristovo. Glava toga Tijela je Krist, a mi smo udovi toga Tijela po krštenju. U izgradnji Kristova Tijela postoji raznolikost udova i službi. Dakle, u Crkvi postoji različitost službi i darova (karizmi), ali jedinstvo poslanja. Upravo zbog te različitosti Crkva je pozvana na međusobno upotpunjavanje zvanja, službi i odgovornosti. Prema tome vjernici laici su suradnici (svećenika) u pastoralu, ali oni su i suodgovorni za Crkvu te su svi vjernici (laici i zaređeni) pozvani aktivno sudjelovati u životu Crkve zbog krsnog biljega.

Crkva je zajednica koja je po svome ustrojstvu hijerarhijska i u kojoj su pastiri (rimski biskup, zbor biskupa, svećenstvo) autentični čuvari, tumači i svjedoci vjere cijele Crkve, a dioništvo vjernika laika u Kristovoj kraljevskoj, svećeničkoj i proročkoj službi događa se sakramentom krštenja, odnosno participiranjem Kristova vjernika u općem svećeništvu koje nosi odgovornost u suradnji s ministerijalnim svećeništvom (klerom). Vjernici laici pozvani su biti aktivni nositelji pastoralna na temelju svoga poslanja, tj. krsnog svećeništva.

Naše zajedništvo s Kristom i nas međusobno događa se u euharistiji. Stoga je u srcu svake župne zajednice okupljanje na liturgijsko slavlje. Svaki član Crkve pozvan je aktivno sudjelovati u liturgijskom slavlju koje čini Crkvu živom. Kao srce cijele Crkve, liturgijsko slavlje temelj je i „zajedničkog hoda“ te nam je putokaz kako „zajednički hodati“. Ujedinjeni u molitvi i zahvalnosti, slušamo Božju riječ, razlučujemo njenu poruku, tražimo i nalazimo Gospodina te nastavljamo naš zajednički, ali i pojedinačni hod s Kristom – kako unutar liturgijskog slavlja tako i u zajedničkom hodu.

„Zajednički hod“ moguće je samo ako se temelji na zajedničkome slušanju Božje riječi i na slavljenju euharistije. (*Vademecum* 2021.)

Korištena literatura: Pripremni dokument; Vademecum; Biblija; LG (Dogmatska konstitucija o Crkvi) 32,33; AA (Dekret o apostolatu laika) 2; A. Čondi: Poslanje vjernika laika u pastoralu nekad i danas; Slavko Zec – Milivoj Guszak, Vjernici laici u vršenju vlasti upravljanja – suradnja ili sudjelovanje?; KKC 787, 790, 791, 863

RAD U SKUPINAMA – RASPRAVA

Slijedi rad u manjim skupinama. Oblikujte manje skupine ovisno o broju sudionika u župnom sinodskom savjetovanju. Optimalan broj ljudi u jednoj manjoj skupini je 8. Nastojte da skupine ne budu prevelike ni premalene, da se svatko može uključiti i придонijeti raspravi.

Skupine se mogu formirati na više načina:

- *prema rasporedu kako su sjeli sudionici te večeri: osam ljudi međusobno bliži po sjedenju čine jednu skupinu*
- *listovima različitih boja: podijelite sudionicima listove papira u različitim bojama – sudionici koji su izvukli papire iste boje čine jednu skupinu*
- *izricanjem brojeva sudionicima: 1, 2, 3, 4, 1, 2, 3... (ako budete imali četiri skupine)*
- *izricanjem riječi sudionicima: svakom sudioniku kaže se jedna riječ, npr. sinoda – hod – papa – Crkva... (sudionici kojima je izrečena ista riječ čine jednu skupinu)*

Svaka skupina treba imati moderatora, koji će ujedno biti član župnog tima za sinodski hod u župi. Njegova je zadaća poticati raspravu, produbljivati pitanja, usmjeravati tijekom razgovora, uključiti sve da govore, u načelu: održavati ugodno ozračje i dobru dinamiku rada u skupini. U svakoj skupini među sudionicima treba odrediti zapisničara koji će nakon rada u skupinama biti spreman u plenumu predstaviti rad skupine i iznijeti zaključke, prijedloge i primjedbe sudionika. Poželjno je da svaka skupina bude u odvojenoj prostoriji.

Ako se svi sudionici unutar skupine ne poznaju, započnite s kratkim predstavljanjem. Predlažemo da prije početka rasprave u skupini sudionicima podijelite radni list s pitanjima za raspravu. Uzmite si vremena da sudionici, svaki za sebe, pročitaju pitanja. Dopustite da rasprava teče slobodno. Važnije je razgovarati, slušati, razmjenjivati mišljenja, voditi dijalog, nego odgovoriti na svako pitanje. Na neka pitanja sudionici neće imati odgovor, dok će ih druga potaknuti na razmišljanje i razgovor. Usmjerite se na ta područja, odnosno pitanja. Budite slobodni postaviti potpitanja, tražiti prijedloge i rješenja, osluškivati želje i poticaje koji dolaze od vjernika. Za raspravu predviđene su već spomenute tri teme. Procijenite koliko ćete vremena dati skupinama za raspravu. Predlažemo 45 do 60 minuta.

Pitanja za raspravu – radni list

SLAVLJE

- Jesu li naš zajednički život i poslanje vođeni i nadahnuti molitvom i liturgijskim slavljem?
- Tko su sudionici misnih slavlja u našoj župnoj zajednici? Koliko djece i mladih sudjeluje u slavlju?
- Koliko često i zašto dolazim u crkvu na slavlje svete mise? Moj dolazak na svetu misu je: običaj, potreba, način kako ispuniti nedjeljno prijedodne, prilika za susret s drugima, oblik društvenog života...?
- Zašto mnogi ljudi ne dolaze na nedjeljnu svetu misu? Što ih priječi? Je li praćenje svete mise preko medija jednako vrijedno kao i sudjelovanje u svetoj misi u crkvi?
- Sudjelujem li aktivno na svetoj misi ili sam samo promatrač? Osjećam li se kao dio zajednice u misnom slavlju? Osjećam li se isključen iz zajednice? Zašto?
- Koliko smo otvoreni i koliko potičemo nove ministrante, čitače, pjevače itd.? Kako se uključujete u službe? Kako se ministrianti i čitači pripremaju za svoju službu?

Kakav je odnos prema vjernicima laicima koji sudjeluju u određenim službama?

- Kako izgledaju naša misna slavlja? Jesu li dostojanstvena, svečana, jednostavna, kratka, duga, preopterećena dodatnim sadržajem, odmjerena, lijepa...?
- Doživljam li svetu misu kao slavlje? Što bi u meni moglo pobuditi taj doživljaj slavlja?
- Razumijemo li svetu misu i što se na svetoj misi događa? Poznaju li vjernici dijelove svete mise i njihova značenja? Kako bismo mogli bolje upoznati smisao euharistijskog slavlja i njegovo značenje za naš kršćanski život?
- Sudjelujemo li kao obitelj u liturgijskom slavlju? Zašto dijete dolazi samo na misu? (sakramenti) Zašto roditelji na misu dolaze bez djece?
- Zašto ne dolazimo na misu u vremenu kad djeca nisu u godini pripreve za sakramente?
- Želimo li kao vjernici više učiti o svojoj vjeri ili se zadovoljavamo formama koje smo u djetinjstvu naučili? Želimo li poraditi na svom vjerskom znanju i duhovnoj formaciji? Što predlažemo?
- Kada u obitelji imamo novokrštenika, prvopričesnika, krizmanika ili mladence, kako se pripremamo za dan njihova primanja sakramenta?
- Zašto muku mučimo s kumovima? Što znači biti kum? Koju zadaću kumovi preuzimaju na krštenju odnosno na svetoj potvrdi?
- Koliko često se vjernici ispovijedaju? Koliko je potrebno?
- Kako se pripremate za svetu ispovijed? Kako činite ispit savjesti? Koristite li kakvu pomoć pri ispovijedanju?
- Što za vaš život znači sveta ispovijed? Možete li reći da je ispovijed trenutak obraćanja?
- Što svećenik očekuje od vjernika na ispovijedi, a što vjernici od svećenika?
- Što je sakrament bolesničkog pomazanja? Zašto ga sve manje vjernika prima?
- Što je mladencima važno u pripremi dana vjenčanja? Na koji se način mladi pripremaju za brak? Kako izgleda njihova duhovna priprava? Koja je razlika između crkvenog i civilnog vjenčanja?
- Koliko vam je molitva važna u vašem životu? Zašto molite? Tko vas je učio moliti? Mijenja li se vaša molitva kroz vaš život? Koja vam je najdraža molitva? Gdje danas odrasli vjernici mogu učiti moliti?
- Kako izgleda vjerski odgoj u obiteljima? Kako se roditelji, bake i djedovi brinu za duhovni rast svoje djece i unuka? Postoji li u vašoj obitelji zajednička molitva? Kako ona izgleda? Zašto se sve manje moli u obiteljima? Je li molitva dužnost ili potreba ili...?

DIJELITI ODGOVORNOST ZA ZAJEDNIČKO POSLANJE – AUTORITET I SUDJELOVANJE

- Na koji se način u mojoj župi razvija osjećaj crkvenosti odnosno zajedništva? Na kojim mjestima uočavamo zajedništvo u našoj župi? Oko čega se vjernici lakše okupljaju? Što nas povezuje? U kojim prigodama se primjećuje slaba prisutnost vjernika?
- Koje su to metode pastoralne dosjetljivosti u kojima ja kao vjernik laik u svojoj župi aktivno sudjelujem, sukreiram i preuzimam suodgovornost za (pro)vođenje? Može li župnik na mene računati? U čemu?
- Postoji li uopće ta razina dijaloga odnosno suradnje i suodgovornosti između župljana i župnika? Njeguje li se u mojoj župi sinodalni oblik pastorala prema koje-

- mu nositelj pastorala nije samo župnik, nego župa na čijem je čelu župnik?
- Kao što je Krist slao ispred sebe, u mjesta u koja je kanio doći, dvojicu po dvojicu učenika (usp. Lk 10, 1 – 12.17-20), tako smo i mi pozvani pripremiti put kojim će On doći do ljudi (to je naše poslanje – naviještati Evanđelje). Jesam li svjestan tog poslanja? Kako i komu naviještam Evanđelje? Što me priječi da vršim to poslanje? Na kojim područjima zanemarujemo svoje poslanje?
 - Kako se provodi u djelo timski rad i suodgovornost u ostvarenju prepoznatih ciljeva (timski rad između svećenika/župnika i vjernika laika/župljana)? Kako se vrednuje i tko vrednuje timski rad i suodgovornost?
 - Imamo li priliku u svojoj župnoj zajednici sudjelovati u stvaranju pastoralnog plana? Mogu li predlagati inicijative i aktivnosti? Koliko sam spreman/na podmetnuti svoja leđa u provedbi istih? Koliko se svećenik savjetuje s vjernicima? Tko savjetuje župnika/svećenika pri donošenju odluka važnih za župu? Kako djeluju župno pastoralno i ekonomsko vijeće u našoj župi?
 - Kako se odazivamo na pozive župnika/svećenika/voditelja određenih skupina na određene susrete i događanja? Tko se najčešće odaziva? Tko se osjeća pozvanim doći kada se svima upućuje poziv?
 - Kakav je odnos svećenika prema obiteljima? Kakav je odnos prema djeci?
 - Što može jedna župna zajednica činiti da bi se mladi odlučivali za duhovna zvanja?
 - Kako Crkva (župna zajednica) može pomoći zaručnicima u pripravi za ženidbu, mladim bračnim parovima i mladim obiteljima u njihovom ljudskom i duhovnom rastu?
 - Kako se mi vjernici brinemo za svojega župnika? Na koji ga način podupiremo u njegovu zvanju i službi?

STANKA

Susret predviđa stanku za neformalno druženje i razgovor uz kavu. Ne zanemarite i taj sastavni dio sinodskih susreta te pripremite mjesto za okrepu sudionika.

PLENUM – ZAJEDNIČKA RASPRAVA

Nakon rada u skupinama i stanke, u plenumu će predstavnik svake skupine iznijeti zaključke, naglaske i prijedloge svoje skupine. Drugi članovi se mogu nadovezati, rasprava se može nastaviti, prilika je da se postave pitanja i zajedno traže odgovori na njih. Koordinator ili župnik moderira plenarnom raspravom.

SINTEZA – ZAKLJUČAK

Nakon iznošenja zaključaka, zapisničari će bilješke predati koordinatoru ili nekome iz župnog tima (kako je već dogovoreno). Na kraju susreta napravite sintezu, osvrnite se ukratko na cijeli susret, podsjetite na tri zadane teme i istaknite misli koje su se provlačile tijekom susreta te zaključke koji su se donijeli u skupinama.

Prepoznate li spremnost i otvorenost vjernika ili potrebu za daljnjim raspravama, budite slobodni organizirati sinodske susrete po ovom ili sličnom modelu. Prilika je da se pozove vjernike na te susrete. Iskoristite materijale ponuđene u Dodatku. Najavite te susrete.

MOLITVENI ZAVRŠETAK

Susret završite molitvom „Pod obranu se tvoju“ i pjesmom po osobnom izboru.

Pod obranu se Tvoju utječemo, sveta Bogorodice.

Ne odbij nam molbe u potrebama našim,
nego nas od svih pogibli uvijek oslobodi.

Djevice slavna i blagoslovljena,

Gospođo naša,

Posrednice naša,

Zagovornice naša!

Sa svojim nas Sinom pomiri,

svojemu nas Sinu preporuči,

svojemu nas Sinu izruči.

Amen.

Prijedlozi

- Do nebesa nek se ori (PGPN 753)
- Kao Marija (plava pjesmarica 81)
- Milosti je čas (PGPN 464)
- Krist na žalu (plava pjesmarica 85)

PRODUBLJIVANJE – za one koji žele više...

Na kraju susreta pri odlasku sudionika možete podijeliti listiće s poticajima za razmišljanje i prijedlozima za čitanje.

„Kršćanstvo je utjelovljeni Krist. Ne nekadašnji, ne davni, ne mrtvi, pa niti ne uskršli Krist, već sadašnji Krist. Utjelovljeni Krist, kome može svatko doći, koga može svatko i vidjeti i prepoznati. Kako i u kome? U svakom kršćaninu ... Jest, tada će se tek realizirati kraljevstvo Kristovo na zemlji – kada siromašni u kršćanima nađu dobru ruku Kristovu koja će im pomoći, kad po kršćanima sâm Krist bude žalosnima otirao suze, kad ugnjetavani i progonjeni u kršćanima nađu Kristovu pravdu, kad se umorni po živom Kristu u kršćanima budu mogli odmoriti i kad zalutali po živom Kristu u kršćanima nađu istinu. I dok god tako ne bude, dok kršćani ne budu u sebi realizirali Krista, i dok ga nevjernički rod u kršćanima i po kršćanima ne bude mogao ugledati i vidjeti, dotle neće biti kršćanske preobrazbe u svijetu, niti nove epohe u povijesti Crkve.“

(Marica Stanković, 1946.)

Na koje nas korake Duh poziva da bismo rasli u svojem zajedničkom hodu? Tko su oni kojima sam poslan/a svjedočiti svoju vjeru i u tome im biti potpora? Što mene priječi da vršim svoje poslanje? Prepoznam li ga? Jesam li otvoren/a poticajima Duha Svetoga?

